

Univerzita Karlova

Pedagogická fakulta

Katedra českého jazyka

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Jazyková analýza internetové komunikace majitelů psů
Language Analysis of Dog Owners' Internet Communication

Pavčina Bílá

Vedoucí práce: PhDr. Radka Holanová, Ph.D.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Český jazyk – Základy společenských věd se zaměřením
na vzdělání

2020

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Jazyková analýza internetové komunikace majitelů psů potvrzují, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzují, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 23. 7. 2020

Mé poděkování patří PhDr. Radce Holanové, Ph.D., za odborné vedení, cenné rady, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování této bakalářské práce věnovala.

ABSTRAKT

Tato práce se zabývá jazykovou analýzou internetové komunikace majitelů psů. Předmětem analýzy jsou vybrané diskuzní příspěvky získané na serveru Ifauna, dále diskuzní příspěvky a chatová komunikace ze sociální sítě Facebook. V teoretické části práce charakterizujeme specifika internetové komunikace, v praktické části analyzujeme shromážděný textový materiál z hlediska jazyka a stylu. Pozornost je věnována objektivním a subjektivním slohotvorným činitelům ovlivňujícím jazyk internetových diskuzí a chatu, dále pak analýze specifických rysů internetové komunikace majitelů psů z jazykové roviny grafické a fonetické, lexikální, morfologické a syntaktické.

KLÍČOVÁ SLOVA

jazyková analýza, internetová komunikace, majitelé psů

ABSTRACT

This thesis is focused on the language analysis of the dog owners' internet communication. The subject of the analysis is the examination of a few chosen examples taken from internet discussions and chat communication on Facebook.com and Ifauna.cz. The theoretical part of the thesis describes the specifics of internet communication and the practical part examines them thoroughly from the point of stylistics and linguistics. It's main focus is dedicated to objective and subjective stylistic factors influencing the use of language in internet discussions and online chat and to the description of phonetics, morphology, lexikology and syntax.

KLÍČOVÁ SLOVA

language analysis, internet communication, dog owners

Obsah

1	Úvod	9
2	Metodologie	10
3	Komunikace na internetu	11
3.1	Internet a internetová komunikace	11
3.2	Výhody a nevýhody internetové komunikace	11
3.3	Netiketa	13
3.4	Aspekty internetové komunikace	15
3.4.1	Komunikace verbální vs. neverbální	15
3.4.2	Komunikace mluvená vs. psaná	15
3.4.3	Komunikace synchronní vs. asynchronní	17
3.5	Vybrané druhy internetové komunikace	18
3.5.1	Chat	18
3.5.2	Diskuzní skupiny	19
3.5.3	Rozdíly ve stylu komunikace na chatu a v diskuzní skupině	20
3.6	Emotikony a emoji	22
4	Diferenciace a stratifikace národního jazyka	24
5	Charakteristika analyzované internetové komunikace	26
5.1	Diskuzní fórum na serveru Ifauna	26
5.2	Facebook	26
5.2.1	Diskuzní skupiny a veřejné příspěvky na Facebooku	27
5.2.2	Chat na Facebooku	27
6	Jazyková analýza shromážděného textového materiálu	29
6.1	Slohotvorní činitele	29
6.1.1	Objektivní slohotvorní činitele	29
6.1.1.1	Funkce komunikátu	29
6.1.1.2	Ráz komunikátu a adresát	30
6.1.1.3	Prostředí komunikace	31
6.1.1.4	Forma komunikátu a míra připravenosti komunikace	31
6.1.2	Subjektivní slohotvorní činitele	32
6.2	Grafická a fonetická rovina	34
6.2.1	Absence diakritiky	34

6.2.2	Absence velkých písmen	35
6.2.3	Zmnožení znaků	35
6.2.4	Psaní textu velkými písmeny	36
6.2.5	Emotikony	36
6.2.6	Hláskoslovné rysy obecné češtiny	38
6.3	Slovní zásoba	39
6.3.1	Expresiva	39
6.3.2	Zkratky	40
6.3.3	Zkrácené a univerbizované výrazy	41
6.3.4	Anglicismy	41
6.3.5	Slangismy	45
6.3.6	Obecněčeské výrazy	45
6.4	Morfologická rovina	46
6.5	Syntaktická rovina	48
6.5.1	Absence interpunkce	48
6.5.2	Odchyly od pravidelné větné stavby	50
6.5.3	Chyby ve shodě podmětu s přísudkem	53
7	Závěr	54
	Seznam použitých informačních zdrojů	55
	Seznam příloh	59

1 Úvod

Internet, neboli „globální síť“, se stal nedílnou součástí života člověka 21. století. Poskytuje možnost okamžitého přenosu dat po celé zeměkouli. Lze se na něj připojit nejen doma nebo na pracovišti, ale díky stále rostoucí dostupnosti mobilních dat již téměř odkudkoli. Vlivem zvyšující se dostupnosti internetu dochází k výrazné změně stylu komunikace mezi lidmi, což ovlivňuje podobu současné češtiny. Stále více se uplatňuje komunikace psaná (prostřednictvím online chatu, diskuzních skupin, SMS, e-mailu atd.), která ovšem nese mnohé rysy mluvenosti.

Cílem této práce je prozkoumat podobu jazyka v prostředí internetových diskuzních fór a online chatu, zaměřených na tematiku kynologie. Majitelé psů tvoří v České republice výrazný podíl obyvatelstva a v prostředí internetu se projevují jako sociální skupina vyznačující se jistými specifiky. Předpokládáme, že v některých oblastech jazyka se internetová komunikace majitelů psů nebude příliš odlišovat od komunikace jiných uživatelů diskuzních fór a chatu, nejvýraznější specifika očekáváme v oblasti slovní zásoby. Toto téma jsme si zvolili z důvodu osobní zainteresovanosti v kynologii, aktivně se věnujeme chovu psů, výstavám a sportu a prostředí internetové komunikace majitelů psů je nám důvěrně známo.

Práci členíme na dvě části, teoretickou a praktickou. Cílem teoretické části je přiblížit specifika internetové komunikace, pozornost budeme věnovat jejím výhodám a nevýhodám, pravidlům slušného chování na internetu, aspektům komunikace pomocí několika dichotomií, emotikonům, dále se zaměříme na charakteristiku chatu a diskuzních skupin a pokusíme se je vzájemně porovnat. Pro potřeby jazykové analýzy vymezíme některé pojmy z oblasti stratifikace a diferenciacie národního jazyk.

V praktické části se budeme věnovat samotné analýze shromážděného textového materiálu, která bude zaměřena na jazyk a styl komunikátů. Naším záměrem je vybrat nejvýraznější, nejčtetěji zastoupené a nejzajímavější jazykové jevy. Nejdříve se pokusíme popsat objektivní i subjektivní slohotvorné činitele ovlivňující styl internetové komunikace, dále budeme pozornost věnovat vybraným jevům z jazykové roviny grafické a fonetické, lexikální, morfologické a syntaktické. Závěrem se pokusíme shrnout poznatky, jež jsme pomocí jazykové analýzy odhalili.

2 Metodologie

V teoretické části bakalářské práce jsme uplatnili studijní metodu výzkumu. Nejprve jsme provedli rešerši odborných zdrojů souvisejících s tématem práce, poté jsme na základě prostudované literatury zpracovali relevantní informace do výsledné podoby a pokusili se tak shrnout podstatné aspekty zkoumané problematiky.

V praktické části (od kapitoly 5) jsme využili analytickou metodu. Analýza byla provedena na shromážděném textovém materiálu, který jsme čerpali jednak z diskuzních fór na serveru Ifauna.cz (podrobněji v kapitole 5.1), jednak z diskuzních skupin a online chatu sociální sítě Facebook.com (viz kap. 5.2). Příspěvky pocházejí z let 2019-2020 a byly vybírány zcela náhodně. Korpus celkově čítá okolo 500 příspěvků. Pro velké množství analyzovaných textů do přílohy přikládáme pouze vybrané ukázky. U veřejných příspěvků z Facebooku jsme se rozhodli neuvádět jména autorů, neboť chceme respektovat jejich soukromí a ponechat je v anonymitě. Pro účely této práce jejich identita není důležitá. Přezdívky (tzv. nicky) registrovaných uživatelů Ifauny uvádíme. Soukromou chatovou komunikaci jsme získali ve spolupráci s přáteli, kolegy a známými, kteří nám laskavě poskytli souhlas k analýze. Ve všech případech se jednalo o chatování mezi dvěma osobami. Pro zachování soukromí neuvádíme komunikaci v plném znění, k demonstrování vybraných jevů nám postačí vyňaté ukázky. Pro účely této práce posloužily příspěvky z facebookových skupin BARFování, Granuláři, Agility v ČR, Výstavy psů / Dog shows, Krátkosrstá kolie, Dlouhosrstá kolie, Sheltie/Šeltie (CZ, SK), Grifonci a brabantíci, Americký stafordšírský teriér CZ + Bull plemena (i bez PP), Bílý švýcarský ovčák. Tyto skupiny jsme vybrali namátkově.

Po analýze jednotlivých příspěvků jsme se snažili provést syntézu nalezených jevů tak, abychom vytvořili co nejkomplexnější obraz jazykové stránky internetové komunikace majitelů psů. Jak je již řečeno v úvodu, zaměřili jsme se na jevy z grafické a fonetické, lexikální, morfologické a syntaktické jazykové roviny, které považujeme za nejvýraznější, nejzajímavější a nejčastěji se vyskytující. Rádi bychom zdůraznili, že v rozsahu bakalářské práce nebylo možno postihnout naprosto všechny jazykové aspekty analyzované komunikace, věříme však, že se nám podařilo zachytit to podstatné.

3 Komunikace na internetu

3.1 Internet a internetová komunikace

Slovo internet vzniklo kompozicí prefixoidu *inter-* (původem z latiny, znamená *mezi, mezinárodní*) a začátku anglického výrazu *network* (net, znamená *sít*). Internet lze označit za „globální síť“ nebo „sít sítí“, neboť umožňuje propojení velkého množství lokálních sítí a počítačů.¹

Internet jako komunikační médium je fenoménem zejména 21. století, kdy došlo k jeho obrovskému rozšíření. Podle autorů Rybky a Malého² se zpočátku, se vznikem moderních technologií, objevovaly spekulace, že tato média lidi izolují a vedou k poklesu vzájemné komunikace. Později se však ukázalo, že je tomu právě naopak. Dnes je internet využíván v každodenním životě velkým množstvím uživatelů k získávání informací a vzájemné komunikaci napříč kontinenty.

3.2 Výhody a nevýhody internetové komunikace

Nejvýraznějšími výhodami internetové komunikace je její rychlost, dostupnost a schopnost propojit lidi na velkou vzdálenost. Internet poskytuje uživatelům kromě množství informací také nepřeborné možnosti zábavy – hry, sledování filmů, čtení blogů, psaní si s přáteli, možnost seznámit se s novými lidmi apod. Prostřednictvím internetové komunikace je možné vyřešit mnohé administrativní úkony z domova a ušetřit tak spoustu času.

Podle Rybky a Malého³ mezi výhody elektronické komunikace patří možnost pracovat kdykoli a kdekoli (při určitých typech zaměstnání), což může přispět k pracovní produktivitě. Virtuální pracoviště je také vhodné pro matky na mateřské dovolené nebo pro rodiče v době nemoci dítěte. Dále mají lidé díky internetu přístup k těžko dostupným informacím a při řešení problémů se mohou cestou elektronické komunikace obracet na osoby, jež by jinak nebyly v jejich dosahu.

Pro majitele psů má internetová komunikace zcela zásadní význam např. při získávání informací a rad ohledně péče o psy, výchovy, zdravotních problémů a dalších témat. Velmi ulehčuje práci chovatelům, kteří mají díky sociálním sítím přehled i o zvířatech v zahraničí, mohou se zkontaktovat s jejich majiteli, získat fotografie, informace o povahách, zdraví, výstavních či

1 JANDOVÁ, Eva a kol.. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2. S. 13.

2 RYBKA, Michal a MALÝ, Ondřej. *Jak komunikovat elektronicky*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0208-8. S. 7-8.

3 Tamtéž, s. 9-10.

sportovních úspěších a pomocí všech těchto údajů sestavit vhodný chovný pár s perspektivou kvalitních štěňat. Možnost konzultovat chovatelské záměry i se zahraničními majiteli a chovateli přispívá ke zlepšení kvality psů napříč plemeny. Díky internetu je velmi ulehčena veškerá administrativa spojená s registrací vrhů, prodejem štěňat, přihláškami na kynologické akce, vyřizováním šampionátů atd., veškerou dokumentaci je možné zaslat elektronickou poštou během několika sekund. Komunikace na internetu je také jedním ze způsobů trávení volného času – mnozí uživatelé s oblibou konverzují s ostatními o svých mazlíčcích či sdílejí fotografie, společné zážitky a úspěchy.

Jako nevýhody elektronické komunikace Rybka, Malý⁴ uvádí, že práce z domova pomocí elektronických komunikačních médií vyžaduje značnou schopnost sebekontroly a pracovní disciplíny. V domácím prostředí je snazší úkoly odkládat na později. Na druhou stranu může svádět k workoholismu, k závislosti na elektronické komunikaci a k odcizení od kolegů i rodiny. Vlivem častějšího používání elektronické komunikace a čím dál omezenějšího mezilidského styku (člověk není nucen „chodit mezi lidi“) hrozí riziko sebezanedbávání, obezity a separace od reálného života.

Problém závislosti na elektronické komunikaci, hlavně na sociálních sítích a chatu, je v posledních letech velmi aktuální. Zejména stydlivější jedinci rádi využívají neosobního prostředí nebo anonymity internetového prostoru. Při komunikaci přes obrazovku mobilního telefonu či počítače má uživatel pocit bezpečí, může si v klidu promyslet, co napíše, dohledat si potřebné informace, přičemž je ušetřen nutností reagovat pohotově. Oproti rozhovoru „tváří v tvář“ mnohem snáz utají své emoce a může také upravit svou identitu, aniž by byl odhalen (většinou proto, aby působil lepším dojmem). Často jsou lidé v internetovém prostředí schopni konverzovat o tématech, o nichž by se při přímém osobním styku mluvit ostýchali. Všechny tyto aspekty přispívají svým lákavým charakterem k čím dál častějšímu používání internetové komunikace. Na internetu mohou sice uživatelé získat vyšší sebevědomí a procvičit svůj písemný projev, zároveň se ale osoby nadměrně užívající tento typ komunikace postupem času začnou vzdalovat od reality a jejich schopnost přímé sociální interakce s dalšími lidmi je narušena.

Mezi negativní dopady přespřílišného používání internetu patří narušení denního rytmu, spánková deprivace, zhoršená orientace v čase, pozdní příchody, změna životního stylu, snížení fyzické kondice, zanedbávání povinností a nesoustředěnost.⁵ Hrozí také riziko ztráty soukromí.

Obrovské množství informací, které internet poskytuje, nemusí být vždy výhodou. Při prohlížení internetu jsou uživatelé často mimoděk odvedeni od tématu, jež původně chtěli

4 RYBKA, Michal a MALÝ, Ondřej. *Jak komunikovat elektronicky*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0208-8. S. 10-11.

5 VACEK, Jaroslav. *Nelátkové závislosti. Behaviorální závislosti* [online]. Centrum adiktologie, PK 1. LF UK v Praze a VFN v Praze. [cit. 19. 2. 2020] Dostupné z: <https://www.adiktologie.cz/file/407/behavioralni-zavislosti.pdf>.

studovat, protože je zaujaly jiné informace, náhodně či cíleně nabízené internetovým prohlížečem. Nekonečné množství zdrojů a mnohdy si protirečících informací pro uživatele může při práci představovat větší problém než málo informací. Mluvíme o fenoménu „informačního zaplavení“. Stejně tak komunikace s velkým množstvím lidí, která je díky internetu možná, zabírá uživatelům neúměrně mnoho času a brzdí je při práci.⁶

Kromě výše řečených rizik a nevýhod, které zcela jistě působí i na uživatele z řad majitelů psů, jsme v pozorované sociální skupině zaznamenali jisté negativní dopady internetové komunikace na mezilidské vztahy. Prostředí internetu totiž umožňuje jednak snadné šíření pomluv (zejména soukromou cestou), jednak vznik veřejných diskuzí s nepříjemným, agresivním nádechem, mnohdy kulminujících až v hádky a osobní útoky, ke kterým by při komunikaci „tváří v tvář“ pravděpodobně nedošlo.

3.3 Netiketa

Protože se internetová komunikace svým charakterem v mnohém odlišuje od komunikace při „běžném společenském styku“ a vytváří nové specifické situace, bylo zapotřebí zavést pravidla slušného chování v síti. Tato pravidla vznikají spontánně a nemají všeobecnou platnost, většina uživatelů se jimi však řídí. Nazývají se netiketa (*netiquette*, z anglického *net* = síť a *etiquette* = etiketa).

Satrapa⁷ formuluje dvě základní pravidla, která by měla shrnovat podstatu netikety:

1. „*Adresátem sdělení je člověk.*“
2. „*Berte na něj ohled.*“

Tímto sdělením se snaží poukázat na skutečnost, že při internetové komunikaci uživatel může snadno získat pocit, jako by si povídal s obrazovkou či klávesnicí. Člověk na druhé straně spojení je do jisté míry pro produktora textu odosobněn.

Netiketa zahrnuje i obvyklá pravidla slušného chování, kterými se lidé v běžném životě řídí – např. neurážet se navzájem, nenadávat si, nebýt zbytečně agresivní, nelhat, neobtěžovat ostatní nepodstatnými nebo vulgárními informacemi či přespřílišným množstvím informací, neporušovat zákony státu. Jak radí Satrapa⁸: „*Dodržujte v elektronické komunikaci stejná pravidla, konvence a zásady jako v běžném životě.*“

Netiketu od etikety však odlišují právě rozdíly ve fungování internetové komunikace

6 RYBKA, Michal a MALÝ, Ondřej. *Jak komunikovat elektronicky*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0208-8. S. 11-12.

7 SATRAPA, Pavel. *Netiketa*. In: LUPA: server o českém internetu [online]. 31. 3. 2005 [cit. 2. 4. 2020]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/netiketa/>.

8 Tamtéž.

a té „běžné“. Peterka⁹ pro představu uvádí příklad, v němž porovnává dosah mluveného slova a dosah textu rozeslaného pomocí internetu. Vzdálenost, kam člověk „dokřičí“, je dána fyzickými dispozicemi a nedosáhne dál, než několik set metrů. Na rozdíl od toho, zpráva zaslaná prostřednictvím chatu může bez problémů obletět celou zeměkoulí. Nebezpečí tkví v tom, že zprávy na internetu (zejména ty soukromé, pro přátele) bývají často nedomyšlené, podobné svou spontánností běžnému mluvenému rozhovoru, ale přitom zaznamenané písemnou formou, jež se dá do nekonečna analyzovat. Neobratně formulované sdělení, napsané bez rozmyslu během několika sekund, je „na věky“ uchováno v cizím zařízení a může jeho autorovi způsobit řadu nepříjemností. O této problematice mluví první zásada netikety podle Rybky, Malého¹⁰: „**předpokládejte, že se vámi sdělená informace stane veřejnou**“. Stejně tak je třeba se na situaci podívat z druhé strany a uvědomit si, že zveřejňování soukromých zpráv bez souhlasu autora je velmi nezdvořilé.

Rybka, Malý¹¹ formulují v rámci netikety i další doporučení:

„**Pozor na špatný výklad emocí.**“ Vyjádření emocí prostřednictvím psaného textu může být pro pisatele poměrně náročné a mnohdy se stane, že je příspěvek pochopen jinak, než byl původně myšlen. Např. sarkasmu a ironii se v internetovém prostředí často nedostává pochopení. Nedorozumění pak snadno může vyústit ve zbytečnou hádku.

„**Nezneužívejte anonymitu.**“ Mnozí uživatelé, skryti vytvořenou přezdívkou (tzv. *nick*, *nickname*), zanechávají na diskuzních fórech agresivní či provokativní příspěvky. Anonymita na internetu umožňuje uživatelům vyjadřovat názory, o kterých by se v „reálném životě“ styděli mluvit. Většina serverů a diskuzních skupin proto publikuje pravidla diskuze, jejichž porušování je trestáno např. vyloučením ze skupiny, zablokováním uživatele na určitou dobu nebo úplným zrušením jeho účtu.

„**Dbejte na formu zpráv.**“ Tak jako u „běžné komunikace“ je i na internetu potřeba přizůsobit formu komunikátu podle toho, jakému adresátovi je určen. Komunikace s přáteli je často stručná, aby obě strany ušetřily čas; bývá vynechán pozdrav, oslovení, podpis, velká písmena i interpunkce, věty jsou jednoduché a krátké a chybám a překlepům není přikládán velký význam, pokud neznemožňují pochopení textu. Při komunikaci s neznámými lidmi nebo s institucemi by se pisatel měl držet formy dopisu; neopomenout pozdrav, oficiální oslovení, podpis a popřípadě kontaktní údaje; je vhodné užívat vykání, dbát na pravopis a srozumitelnost textu.

„**Mějte pro ostatní pochopení.**“ Přeslapů a chyb se na internetu může dopustit kdokoli. Není dobré vytvářet si úsudek o člověku ukvapeně, na základě několika zpráv nebo příspěvků.

9 PETERKA, Jiří. *Netiquette*. In: Media Server, seriál Elektronický slovník [online]. 5. 5. 1997 [cit. 2. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.earchiv.cz/axxxk160/a705k164.php3>.

10 RYBKA, Michal a MALÝ, Ondřej. *Jak komunikovat elektronicky*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0208-8. S. 27.

11 Tamtéž, s. 28-36.

Mnozí lidé na internetu působí jinak než ve skutečném životě. V diskuzích většinou není dostatek prostoru pro vyjádření všech pohnutek a důvodů, které uživatele vedly k prezentování určitého názoru. Proto je lepší vyvarovat se agresivitě a reagovat spíše tolerantně.

3.4 Aspekty internetové komunikace

3.4.1 Komunikace verbální vs. neverbální

Komunikaci lze z hlediska způsobu předání informací rozdělit na verbální a neverbální. Verbální komunikace je realizována za použití jazyka, řeči a písma a je tedy specifická pouze pro lidský druh. Základní stavební jednotkou jsou slova, která slouží jako symboly s určitým významem, předávaným v každé kultuře z generace na generaci. Různé kultury a subkultury se od sebe liší specifickým slovníkem. Člověk je pro řeč vybaven fyziologicky, jednak uzpůsobením mluvidel k tvorbě hlasu a jeho artikulaci, jednak intelektuální schopností naučit se jazyk. Díky jazyku jsou lidé schopni vyjadřovat i abstraktní myšlenky a nepřítomné obsahy, např. minulost a budoucnost.¹²

Neverbální (nonverbální) komunikace je vlastní všem společensky žijícím živočichům a je souhrnem všech navzájem předávaných mimoslovních sdělení. U člověka často působí jako doprovod verbální komunikace. Patří sem gesta, výrazy tváře (mimika), pohyby těla a jeho postoje, oční kontakt, doteky, tón a intenzita hlasu, tempo řeči apod., někdy je neverbální komunikace nazývána „řečí těla“. Její projevy mohou být vědomé i nevědomé a mnohdy o člověku prozradí mnohem více než slova. Vypovídá především o emočním rozpoložení. Některé neverbální signály dokážeme vnímat zcela přirozeně a jsou vlastní všem zástupcům druhu, zatímco jiné se v různých kulturách liší a jejich rozlišování se musíme naučit.¹³

Dichotomie verbální a neverbální komunikace je pro analýzu internetového diskurzu důležitá, neboť zkoumaná internetová komunikace je produkována písemnou formou a již ze své podstaty nemůže obsahovat neverbální složku. Protože však nepřítomnost neverbální složky komunikanty značně omezuje, postupem času vznikl systém kompenzace neverbálních prostředků prostředky grafickými. Mezi takové patří např. zmnožení znaků či použití emotikonů (viz kap. 6.2.3 a 6.2.5).

3.4.2 Komunikace mluvená vs. psaná

Jazyk existuje ve dvou podobách, mluvené a psané, z nichž každá se vyznačuje svými

12 PAULÍK, Karel. *Psychologické základy lidské komunikace*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2007. S. 9-11.

13 VYBÍRAL, Zbyněk. *Psychologie komunikace*. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-387-1. S. 81-83.

specifiky. Rozdíly mezi těmito dvěma formami jazyka tkví v rozdílnosti komunikační situace, v nichž mluvená a psaná komunikace probíhá. Při mluveném projevu se na sdělení podílejí i neverbální prostředky – intonace, gesta, pohyby, mimika tváře. Zatímco mluvený projev je multidimenzionální (využívá několika komunikačních kanálů), psaný text se opírá pouze o jeden komunikační kanál, a to grafický. Čtenář není v kontaktu s autorem a k vyvození sdělení má k dispozici pouze psaný text.¹⁴

Situační zakotvenost mluveného projevu a situační nezakotvenost psaného textu má vliv na vnitřní výstavbu komunikátu. Psaný text splňuje vyšší nároky na úplnost, zatímco mluvený projev je dotvářen situací, a proto může být relativně neúplný. To se projevuje rozdílnou gramatickou, zejména syntaktickou výstavbou komunikátu. Zatímco psaný text je budován z úplných výpovědí, mluvený projev je více uvolněný, neúplný, útržkovitý. Objevují se v něm pauzy, v nichž si mluvčí rozmýšlí další řeč, nedokončené výpovědi, zadrhnutí, přerušování, vycpávková slova, chybné začátky a následná vyšinutí z vazeb (anakoluty). To je způsobeno především faktorem nepřipravenosti, spontánnosti a časové tísně.¹⁵

Psaný text je na rozdíl od toho strukturovanější a promyšlenější, jelikož jeho autor má možnost si svou výpověď předem rozvrhnout, dohledat si potřebné informace, má dostatek času na to, aby ji zformuloval a zpětně vylepšoval. Psaný text je tedy zpravidla náročnější na sledování než mluvený projev, na druhou stranu se v něm může čtenář vracet, pročítat jej několikrát a nebo naopak přeskakovat, což v mluveném projevu možné není.¹⁶

Tyto charakteristiky se vztahují k ideálním projevům psanosti a mluvenosti. V praxi však velmi často dochází k jejich modifikaci a mísení. Když se podíváme na internetovou komunikaci, povšimneme si, že ačkoli je produkována písemnou formou, vykazuje mnoho rysů mluvené řeči. Můžeme hovořit o tzv. „psané mluvenosti“.¹⁷

Vlivem neformálního, přátelského charakteru komunikace na chatu či v online diskuzích je cítit tendence přiblížit text co nejvíce mluvené konverzaci. Rysy mluvenosti v psané internetové komunikaci jsou např. nespisovné slovní tvary, slangismy a dialektismy, expresivní výrazy, kontaktní slova, inverzní slovosled, uvolněná větná stavba, chybějící velká písmena a interpunkční znaky nebo již zmiňované grafické prostředky nahrazující neverbální komunikaci (zmnožení grafémů, emotikony). Naopak psanost je v internetové komunikaci reprezentována psanou realizací textu za použití grafických prostředků, využitím syntaktických struktur typických pro psaný text, zařazením zdvořilostních frází, spisovnými jazykovými prostředky i knižními a zastaralými výrazy,

14 ČMEJRKOVÁ, Světa. *Čeština, jak ji znáte i neznáte*. Praha: Academia, 1996. ISBN 80-200-0589-7. S. 10.

15 Tamtéž, s. 10-11.

16 Tamtéž, s. 11.

17 ČECHOVÁ, Marie. *Čeština - řeč a jazyk*. 2., přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000. Jazykověda (Institut sociálních vztahů). ISBN 80-85866-57-9. S. 382.

zkratkami či složitě vyslovitelnými přezdívkami uživatelů, které využívají kombinace písmen a číslic.¹⁸

Podle Čmejrkové¹⁹ psaná realizace internetové komunikace vyvíjí značný tlak na užití tvarů spisovné češtiny; i pisatelé vyjadřující se obvykle v mluveném projevu spontánně a nespisovně užívají spíše morfologii spisovnou. Jandová a Svobodová²⁰ naopak poukazují na velice častý výskyt nespisovných tvarů v psané chatové komunikaci.

Pro větší přehlednost přidáváme tabulku distinktivních rysů mluvené a psané komunikace, převzatou z publikace Jandové²¹. Pomocí těchto rysů dále v kapitole 3.5.3 znázorňujeme některé rozdíly ve stylu komunikace na chatu a v diskuzních skupinách.

Styl projevu mluveného:	Styl projevu psaného:
1. nepřipravenost, spontánnost	1. připravenost
2. neformálnost	2. větší formálnost
3. jednodušší tematika	3. složitější tematika
4. silná vazba na situaci	4. vyvázanost ze situace
5. dynamičnost, pomíjivost, svázanost s časem	5. staticnost, stálost, vázanost s plochou
6. subjektivnost	6. objektivnost
7. emocionální zaujetí	7. analytický, racionální, logický přístup
8. značná konkrétnost	8. spíše abstraktní
9. nízký stupeň organizovanosti a uspořádanosti	9. vysoký stupeň organizovanosti a uspořádanosti
10. fragmentárnost	10. kontinuálnost
11. dialogičnost, interakčnost	11. monologičnost
12. přímý kontakt s adresátem	12. nepřímý kontakt s adresátem
13. produkce a recepce bez časové prodlevy	13. produkce a recepce s časovou prodlevou
14. často nestandardní jazykové variety	14. standardní jazyková varieta
15. prozodické a mimojazykové prostředky	15. grafické prostředky

3.4.3 Komunikace synchronní vs. asynchronní

Synchronní komunikace probíhá v „reálném čase“ a vyžaduje bezprostřední přítomnost

18 JANDOVÁ, Eva. *Konverzace na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2007. ISBN 80-7368-254-0. S. 38-39.

19 ČMEJRKOVÁ, Světa. *Čeština v síti: Psnost či mluvenost? (O stylu e-mailového dialogu)*. In: Naše řeč, ročník 80 (1997), číslo 5, s. 225-247.

20 JANDOVÁ, Eva a kol.. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2.

21 JANDOVÁ, Eva a kol.. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2. S. 28.

účastníků dialogu. Je typická pro mluvenou komunikaci, při které jsou komunikanti současně přítomni z hlediska časového i prostorového. Uplatňuje se zde zvukový i vizuální komunikační kanál. Při rozhovoru tváří v tvář vnímá recipient nejen význam slov, ale také nonverbální stránku komunikace – řeč těla, mimiku, tón hlasu, tempo řeči apod. Během promluvy partnera může dávat najevo svůj souhlas či nesouhlas a připravovat již svou reakci.²²

Asynchronní komunikace se vyznačuje časovou prodlevou mezi její produkcí a recepcí. Účastníci takové komunikace jsou od sebe obvykle prostorově vzdáleni a nemohou sledovat neverbální projevy partnera. Je typická pro psanou komunikaci a využívá pouze vizuálního komunikačního kanálu. Časová prodleva mezi vytvořením textu a jeho recepcí se pohybuje rozmezí od několika okamžiků až po celá staletí. Písmo slouží nejen k předávání informací na velkou vzdálenost, ale také k uchování vědomostí napříč věky.²³

Konverzaci na online chatu nelze jednoznačně zařadit ani k jednomu z těchto typů komunikace. Partneri komunikace jsou sice na chatu přítomni ve stejném čase a reagují jeden na druhého téměř okamžitě, na druhou stranu se však každý z nich reálně nachází na jiném místě a nemohou vzájemně sledovat příspěvky v průběhu jejich vzniku. „Produkce a recepce textu je tedy oddělena. Stejně jako u písemné komunikace se partneri neslyší ani nevidí a nemohou sledovat neverbální chování, vzájemně si proto nemohou dát najevo již v průběhu vzniku repliky, zda se sdělovaným obsahem souhlasí nebo nesouhlasí, zda partnera pozorně sledují apod.“²⁴ V některých pracích se proto objevuje hodnocení chatu jako *kvazisynchronní komunikace*.²⁵

Pokud jde o komunikaci na diskuzních fórech nebo pod veřenými příspěvky na Facebooku, můžeme téměř jednoznačně hovořit o komunikaci asynchronní. Někdy je tato komunikace nazývána *asynchronní chat*. Jednotlivé příspěvky se objevují v časových intervalech od minut až po několik let. Jedinou výjimkou je situace, kdy se náhodně sejdou komunikanti ve stejnou chvíli a začnou si vyměňovat příspěvky podobně jako na chatu. Taková komunikace zde není žádoucí, protože je příliš dlouhá a nepřehledná pro ostatní uživatele.

3.5 Vybrané druhy internetové komunikace

3.5.1. Chat

Slovo *chat* pochází z anglického slovesa *to chat*, které znamená „povídat si“.

22 JANDOVÁ, Eva. *Konverzace na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2007. ISBN 80-7368-254-0. S. 38-39. S. 15.

23 Tamtéž, s. 15-16.

24 Tamtéž, s. 16.

25 DÜRSCHIED, Christa. 2005. *Medien, Kommunikationsformen, kommunikative Gattungen. Linguistik online* [online]. Nr. 22, 1/05 [cit. 6. 3. 2020]. Dostupné z: <https://bop.unibe.ch/linguistik-online/article/view/752/1283>.

Chat je psaná komunikace uskutečňující se ve virtuálním prostředí mezi dvěma nebo více uživateli. Typicky probíhá v reálném čase, kdy jsou uživatelé on-line a reagují na sebe v krátkých časových intervalech. Chat v současné době čím dál více nahrazuje běžnou ústní komunikaci a řada lidí jej využívá k trávení volného času. Uživatelé chatu si vyměňují repliky, které se na obrazovce zobrazují chronologicky – nejnovější příspěvky se objevují ve spodní části obrazovky, zatímco starší příspěvky v průběhu komunikace mizí v horní části. Repliky na chatu obvykle bývají poměrně krátké a jednoduché.

Tematika chatových rozhovorů bývá proměnlivá. V případě komunikace většího počtu lidí může souběžně probíhat několik rozhovorů zároveň. Uživatelé většinou vystupují pod přezdívkou (nickem), která jim poskytuje anonymitu. Používat své skutečné jméno se z bezpečnostních důvodů nedoporučuje. Komunikanti by se měli řídit pravidly netikety (viz kap. 3.3), pod vlivem anonymního prostředí však někdy stanovená pravidla překračují, za což jim může být zablokován přístup do chatovací místnosti.²⁶

3.5.2 Diskuzní skupiny

Různé internetové servery poskytují možnost diskuze. V diskuzních skupinách (fórech) spolu uživatelé diskutují nad vybranými tématy. V době vzniku diskuzní servery sloužily především k získávání informací poradou s dalšími lidmi, nyní už je však internet tak plný článků na nejrůznější témata, že se informace dají najít mnohem rychlejším a jednodušším způsobem, a proto se účel diskuzních skupin změnil. Dnes si lidé na diskuzní fóra chodí „popovídat“ o tom, co je zajímavá, s lidmi, kteří mají obdobné zájmy. Tříbí si své názory, pobaví se a mohou pomocí fór najít i skutečné přátele.²⁷

Diskuzní servery se od sebe mohou lehce lišit pravidly používání. Na některé servery (např. ifauna.cz) je možné vkládat příspěvky bez přihlášení, na jiných je třeba nejprve si založit uživatelský účet (např. pesweb.cz). Uživatelé mohou vystupovat pod svým občanským jménem, nejčastěji však používají nicky. Jednotlivé diskuze jsou na serveru archivovány i několik let, nově přichodí uživatel si může příspěvky pročit v chronologickém řazení a rekonstruovat průběh diskuze. Vyjadřovat se lze k původnímu tématu nebo k dalším příspěvkům kteréhokoli uživatele. Je možné dle libosti reagovat na vybranou pasáž, úryvky citovat či kopírovat. Tímto způsobem žádný příspěvek nezapadne a je možné odkazovat se i na texty staršího data. V některých diskuzích mohou příspěvatelé obohatit své příspěvky grafickými emotikony, přiložením obrázků, fotografií či

26 JANDOVIÁ, Eva. *Konverzace na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2007. ISBN 80-7368-254-0. S. 38-39. S. 13-15.

27 LUKÁŠKOVÁ, Markéta. *Diskuzní servery: Skanzen internetu a výrobní božích fórů*. In: Reflex [online]. 3. 2. 2013 [cit. 6. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/49400/diskuzni-servery-skanzen-internetu-a-vyrobn-a-bozich-foru.html>.

videí.

Příspěvky v diskuzích přibývají v různých časových intervalech od několika sekund až po několik let, záleží na živosti diskuze a na počtu diskutujících. Počet účastníků není omezen, aktivně spolu diskutují nejméně dva, pasivně je mohou sledovat všichni. Vzhledem k faktu, že uživatel má na tvorbu svého textu neomezeně dlouhý čas, bývají příspěvky poměrně promyšlené, strukturované a převážně spisovné.²⁸

3.5.3 Rozdíly ve stylu komunikace na chatu a v diskuzní skupině

Je jasné, že mezi komunikací na chatu a v diskuzních skupinách jsou v důsledku jejich odlišného charakteru určité stylové rozdíly. Jandová²⁹ ve své publikaci porovnává tyto dva typy internetové komunikace na základě distinktivních rysů mluvené a psané komunikace.³⁰

Míra připravenosti je poměrně vysoká v případě diskuzních fór, na rozdíl od toho komunikace na chatu se řadí k projevům nepřipraveným, spontánním. Autor v časové tísní po sobě text příliš nekontroluje, a proto se v něm častěji objevují chyby.

Neformálnost se projevuje např. tykáním. V diskuzních skupinách je komunikace zpravidla formálnější, lidé používají obvykle vykání. Na chatu se častěji objevuje tykání.³¹

Tematika je v diskuzních skupinách stanovena předem názvem diskuze a iniciačním příspěvkem. Na chatu téma není pevně určeno a během komunikace se proměňuje podobně jako při mluveném dialogu.

Silná vazba na situaci je patrná při komunikaci na chatu. Komunikant často komentuje, co během chatování dělá nebo co se kolem něj děje, případně vysvětluje, proč na chvíli nemohl odepisovat. Příspěvky v diskuzním fóru reagují na téma diskuze a autorova momentální situace se do nich zpravidla nepromítá.

Dynamičnost, pomíjivost, svázanost s časem vs. statičnost, stálost, svázanost s plochou - tento rys je spojen s mizením textu z obrazovky, když je nahrazen novým. Chat je velmi dynamický. Vzhledem k velkému množství neustále přibývajících zpráv je těžké vracet se k těm předchozím. Na některých chatovacích serverech zprávy mizí úplně, někde jsou uchovány po delší dobu, zorientovat se v nich zpětně je však obtížné. V diskuzních fórech příspěvky zůstávají k přečtení i několik let, jsou svázané s konkrétním umístěním na internetu.

Subjektivnost je charakteristická pro chat i diskuzní skupiny. Přesto v diskuzích můžeme pozorovat větší snahu o objektivní přístup.

28 JANDOVÁ, Eva a kol.. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2. S. 17.

29 Tamtéž, s. 28 – 34.

30 Viz kap. 3.4.2 (Komunikace mluvená vs. psaná)

31 V případě facebookového chatu se tykání/vykání odvíjí od toho, zda si lidé ve skutečnosti „potykali“ nebo ne.

Emocionální zaujetí se rovněž objevuje v obou zmíněných typech internetové komunikace. Je podporováno např. použitím emotikonů, opakováním písmen nebo interpunkčních znamének.

Značná konkrétnost je přítomna na chatu i v diskuzních skupinách. Souvisí s tematikou komunikace a se subjektivním přístupem k ní.

Nízký stupeň organizovanosti a uspořádanosti pozorujeme především v případě chatu. Příčinou je rychlost komunikace a mnohost témat. Uživatelé se často zapojují do několika paralelních linek dialogu zároveň a střídavě reagují na různé zprávy v rámci jednoho chatu. Příspěvky v diskuzních fórech bývají organizovanější, autor má na jejich tvorbu více času. Logická uspořádanost se projevuje i propracovanější syntaktickou výstavbou komunikátu.

Fragmentárnost se projevuje zejména v chatu např. nedokončenou výpovědí (značena často třemi tečkami, ale ne vždy), nedokončením témat a přeskokováním mezi tématy. **Kontinuálnost** v příspěvcích diskuzních fór vidíme v syntaktické výstavbě, v zachování jednoho tématu komunikace, případně v členění textu pomocí nadpisů.

Dialogičnost je přímo charakteristická pro chat i diskuzní skupiny, komunikace s ostatními uživateli prostřednictvím dialogu je jejich základem.

Kontakt s adresátem se odehrává prostřednictvím elektronického média v případě chatu i diskuzních skupin.

Produkce a recepce bez časové prodlevy vzhledem ke grafické formě přenosu není možná. V případě chatu jsou však časové prodlevy mezi produkcí a recepcí textu velmi krátké, v řádu sekund. Pokud komunikant nečeká na odpověď a píše okamžitě další zprávu, komunikace se může stát nepřehlednou, podobně, jako by hovořilo více mluvčích najednou. V prostředí diskuzních skupin bývají časové prodlevy mezi produkcí a recepcí příspěvku zpravidla delší.

Jazykové variety se liší podle jazykových zvyklostí jednotlivých komunikantů. V diskuzních skupinách, které jsou formálnější a veřejné, pozorujeme větší snahu o spisovný jazyk než na chatu.

Prozodické a mimojazykové prostředky jsou v psaném textu diskuzních skupin i chatu nahrazeny grafickými prostředky – např. emotikonami a emoji, velkým písmem či zmnožením samohlásek.

Závěrem Jandová³² shrnuje, že distinktivní rysy odlišující od sebe psanou a mluvenou komunikaci se v mnoha případech shodují s těmi, které odlišují chat a diskuzní skupiny. Chat se silně podobá komunikaci mluvené, můžeme v podstatě hovořit o grafickém záznamu mluvených

32 JANDOVÁ, Eva a kol.. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2. S. 34.

replik. Oproti tomu příspěvky v diskuzních skupinách výrazněji nesou specifika psaného jazyka. Podle Jandové je to dáno hlavně vědomím autorů, že jejich příspěvky budou veřejně dostupné a publikované po delší časový úsek.

3.6 Emotikony a emoji

Emotikony, neboli emoční ikony, jsou znaky, jejichž účelem je vyjadřovat lidské emoce nebo nahradit v psaném komunikačním modu neverbální komunikaci či parajazykové prostředky.³³ Slovo emotikon/emotikona (z anglického *emoticon*) vzniklo složením anglických výrazů *emotion* (= emoce) a *icon* (= ikona). V češtině se používá také výraz „smajlík“.

Základní formou emotikonu je kombinace tří znaků, které dohromady připomínají lidský obličej (oči, nos, ústa) – např. :-). Často je vynechán znak pro nos – takto: :). Jedná se o sémanticky rovnocennou, avšak úspornější variantu zápisu. Můžeme si povšimnout, že tyto emotikony jsou zapisovány horizontálně a čtenář musí natočit hlavu o 90 stupňů. Obvyklý je zápis zleva doprava (počínaje znakem pro oči, zpravidla dvojtečkou), zřídka se setkáme i s obrácenou variantou – např. (-.:. Mnohé aplikace a webové stránky dnes automaticky přeměňují textové emotikony v obrázky, které se zobrazují vertikálně (např. ☺). Mezi nejčastěji užívané emotikony řadíme úsměv :-), smutek :-(, smích :D, mrknutí ;-), polibek :-* a vyplazený jazyk :-P. Výhodou emotikonů je, že jsou díky textovému charakteru kompatibilní se všemi typy operačních systémů. Na rozdíl od emoji.

Emoji (emodži) se od emotikonů liší tím, že je nelze zapsat pomocí textových znaků – jsou rovnou v grafické podobě. Různé aplikace a operační systémy používají různé sady emoji, které spolu zpočátku byly nekompatibilní. Díky kódovacímu systému Unicode³⁴, jehož cílem je sjednocení znakových sad, již zobrazíme emoji na všech používaných platformách, ačkoli jejich grafická podoba se liší. Emoji neznázorňují pouze emoce, ale i zvířata, aktivity, vlajky zemí, dopravní prostředky, jídlo a další věci. První emoji byly vytvořeny v Japonsku v roce 1999.³⁵

Emotikony a emoji jsou hojně používány v neformální komunikaci (ve formální komunikaci jejich užití není vhodné). Oživují text nejen tím, že mu dodávají emoční náboj, ale také po estetické stránce. Často jsou využity jako prostředek oddělování textu, nahrazují interpunkci³⁶ či odrážky a mohou tak přispět ke snazší orientaci v psaném projevu. Čím dál častější je použití emoji ve větě

33 KOMRSKOVÁ, Zuzana. *Komunikace prostřednictvím emotikonů*. In: Vícejazyčnost: Český, polský a německý jazyk, literatura a kultura v komparaci. Příspěvky z 10. mezinárodní studentské konference interFaces. Praha, FF UK 2016.

34 *Co je Unicode?* Unicode [online]. 7. 8. 2008 [cit. 24. 4. 2020] Dostupné z: <https://www.unicode.org/standard/translations/czech.html>.

35 VACLAVÍK, Lukáš. *Smajlík, emotikon, emoji a kaomoji. Jaký je mezi nimi rozdíl?* Cnews [online]. 24. 10. 2016 [cit. 25. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.cnews.cz/smajlik-emotikon-emoji-a-kaomoji-jaky-je-mezi-nimi-rozdil/>.

36 KOMRSKOVÁ, Zuzana. *Emotikony a lingvistika* [online]. 2014 [cit. 24. 4. 2020]. Dostupné z: http://lingvistikapraha.ff.cuni.cz/sbornik/2014/Komrskova_LP2014.pdf.

místo slova nebo zahájení/ukončení konverzace zasláním emoji pozdravu, případně vyjádření souhlasu prostřednictvím emoji zvednutého palce. V těchto případech emoji šetří autorovi repliky čas. Celkově emotikony a emoji zvyšují přívětivost komunikace³⁷, přispívají k lepšímu emočnímu propojení komunikačních partnerů a přidávají textu na zajímavosti po grafické i obsahové stránce.

³⁷ KORCOVÁ, Kateřina. *Kultura emoji*. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta filozofická, Katedra filozofie. Plzeň, 2018. S. 15.

4 Diferenciace a stratifikace národního jazyka

Český jazyk existuje ve více podobách, tzv. útvarech či varietách, které se od sebe liší tím, kdo a kdy je používá. Národním jazykem se rozumí „všechny regionální, sociální a funkční podoby jazyka, jež slouží příslušníkům národa k pokrytí komunikačních potřeb, a to v pohledu synchronním i diachronním“.³⁸ Protože jsme v analyzovaných materiálech našli texty reprezentující různé variety jazyka, včetně komunikátů, v nichž se mísí spisovná čeština s nespisovnou, považujeme za užitečné uvést stručnou charakteristiku jednotlivých vrstev.

Národní jazyk lze rozdělit na strukturní a nestrukturní útvary. Strukturní útvary jsou tvořeny úplnou jazykovou strukturou (tzn. mají vlastní jazykovou strukturu ve všech rovinách: hláskoslovné, tvaroslovné, lexikální, syntaktické), patří sem čeština spisovná, obecná, dialekty a interdialekty. Nestrukturní útvary (poloútvary) se vyznačují specifickým lexikem, nemají však vlastní strukturu v ostatních jazykových rovinách. K poloútvaram řadíme slang, profesní mluvu a argot. Národní jazyk dále můžeme rozdělit na útvary spisovné a nespisovné (resp. standardní a nestandardní).³⁹

Nejdůležitějším a zároveň nejprestižnějším útvarem je **spisovná čeština**, opírající svou stabilitu o kodifikaci. Spisovný jazyk je jediný útvar, který plní národně reprezentativní funkci. „Spisovnou češtinou se obecně rozumí soustava těch jazykových prostředků, jimiž český jazyk v dané době reálně i potenciálně disponuje pro účely celonárodní, primárně psané komunikace vyšších a středních stylových úrovní“.⁴⁰ Užívá se především při oficiálních projevech, v úředních záležitostech, při vyučování či v publicistice (zejména politické, kulturní). Za součást spisovného jazyka považujeme **hovorovou češtinu**. Ta je určena především pro běžnou, neoficiální mluvenou komunikaci, napomáhá pronikání nespisovných/nestandardních výrazů do spisovné češtiny a je mírně regionálně proměnlivá.⁴¹ Naproti hovorové češtině stojí čeština **knižní**, která by se dala označit za „vysoce spisovnou“. Používá se v umělecké literární tvorbě a v intelektuálně náročných textech.

Do nespisovného jazyka řadíme dialekty. **Tradiční teritoriální dialekt** je „útvarem národního jazyka vymezený teritoriálně, přísně normovaný, stylově plochý, užívaný živelně a neprestižně pro běžné mluvené dorozumívání“.⁴² Nejvyšším vývojovým stádiem tradičních teritoriálních

38 CHLOUPEK, Jan, KRČMOVÁ, Marie. *Národní jazyk*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny, 2017. Dostupné také z: https://www.czechency.org/slovník/NÁRODNÍ_JAZYK.

39 Tamtéž.

40 ŠTÍCHA, František. *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Praha: Academia, 2013. ISBN 978-80-200-2205-9. S. 25.

41 ČECHOVÁ, Marie a kol.. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. ISBN 80-86642-00-3. S. 45-48.

42 ČECHOVÁ, Marie a kol.. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. ISBN 80-86642-00-3. S. 49.

dialektů je **interdialekt**. Vzniká stíráním nápadných rozdílů mezi několika navzájem blízkými dialekty a zároveň pronikáním inovací ze současně se vyvíjejícího národního jazyka.

Speciálním typem interdialektu je **obecná čeština**, která se užívá na celém území Čech s přesahem na západní Moravu. Obecná čeština funguje jako „druhý standard“ a je používána i ve veřejných projevech (zejména mediálních), ačkoli typická je hlavně pro běžnou komunikaci soukromou, neoficiální. Obecná čeština se podobá hovorové češtině, skrz kterou působí na standard (dochází k pronikání prvků obecné češtiny do jazyka spisovného).⁴³ Specifická je především pravidelnými hláskoslovnými a tvaroslovnými odchylkami (viz kap. 6.2.6 a 6.4) a také slovní zásobou (viz kap. 6.3.6).

Mezi poloútvary češtiny patří profesní mluva, argot a slang. **Profesní mluva** je spojujícím prvkem příslušníků stejné profese. Jde o vyjadřování automatické, úsporné, zkratkovité a stereotypní. Mnoho výrazů profesní mluvy se nachází na pomezí terminologie oborů. **Argot** je „tajná mluva společensky izolovaných skupin občanů původně ze sociálního podsvětí“⁴⁴, např. zlodějů, žebráků, vězňů či prostitutek. Jeho účelem je utajit význam sdělení před veřejností.

Pro potřeby této práce je z poloútvarů nejdůležitější **slang**, který je spojený s určitým zájmovým prostředím a jehož funkcí je projevení společenské sounáležitosti. Slang se spojuje s neformálností a uvolněností komunikace, je inovativní a někdy těžko srozumitelný pro mluvčí mimo zájmovou skupinu. Mezi hojně využívané slovtvorné postupy při tvorbě slangových pojmenování patří zkracování, univerbizace či pojmenování na základě podobnosti (metafora).⁴⁵ O slangových výrazech v internetové komunikaci majitelů psů pojednává kapitola 6.3.5.

43 CHLOUPEK, Jan, KRČMOVÁ, Marie. *Národní jazyk*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*, 2017. Dostupné také z: https://www.czechency.org/slovník/NÁRODNÍ_JAZYK.

44 ČECHOVÁ, Marie a kol.. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. ISBN 80-86642-00-3. S. 56.

45 Tamtéž. s. 55.

5 Charakteristika analyzované internetové komunikace

Materiálem analyzovaným v této práci jsou příspěvky z internetového serveru Ifauna.cz a sociální síť Facebook.com. Zaměřujeme se výhradně na písemnou komunikaci, která je vedena mezi majiteli nebo příznivci psů a dotýká se témat, jako je péče o psy, jejich výživa, zdraví, chov, výcvik, psí sporty, výstavy a podobně.

5.1 Diskuzní fórum na serveru Ifauna

Server Ifauna je oblíbeným českým diskuzním serverem zaměřeným na tematiku chovatelství mazlíčků a domácích zvířat. Denně jej navštíví přes 30 000 uživatelů.⁴⁶ Poskytuje možnost inzerce, diskuze a publikování článků. Pro potřeby této práce posloužila diskuze ze sekce *Psi*⁴⁷.

Přihlášení uživatelé v diskuzi vystupují pod přezdívkami (tzv. nickname), vkládání příspěvků je však povoleno i neregistrovaným uživatelům. Jak vyplynulo z pozorování, někteří uživatelé diskuze na Ifauně navštěvují pravidelně a už se navzájem znají.

Text je vkládán do textového editoru, který umožňuje použití tučného písma, kurzívy, podtržení textu a grafických emotikonů. K příspěvku lze přiložit fotografii nebo video. Příspěvky se na obrazovce zobrazují chronologicky, pro větší přehlednost diskuze mají uživatelé možnost pomocí hypertextu citovat některý z předchozích příspěvků, aby bylo jasné, k čemu směřuje jejich reakce.

Témata v sekci *Psi* jsou rozdělena do 20 kategorií, nejvíce diskuzí se nachází v kategorii *Obecná diskuze* (více než 1500), na druhém místě je kategorie *Nemoci a zdravotní problémy* (882), na podobné úrovni dle počtu diskuzí jsou kategorie *Výcvik* (442), *Plemena psů* (416) a *Krmení* (348). Počet diskuzí ve zbylých kategoriích se pohybuje v řádu desítek.

5.2 Facebook

Facebook⁴⁸ je vůbec největší a nejpoblárnější sociální síť⁴⁹, jejímž hlavním cílem je propojovat lidi po celém světě bez ohledu na jejich společenské pozadí, věk, náboženské vyznání či zájmy. Slouží zejména ke komunikaci mezi uživateli, sdílení informací, názorů a multimediálních

46 *O nás*. In: Ifauna [online]. [cit. 4.3.2020] Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/o-nas>.

47 Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/psi/diskuse/>

48 Dostupné z: <https://www.facebook.com/>.

49 MICHL, Petr. *Infografika: Sociální síť v Česku v roce 2019*. In: Focus Agency [online]. 8.11.2019 [cit. 15.6.2020]. Dostupné z: https://www.focus-age.cz/m-journal/aktuality/infografika-socialni-site-v-cesku-v-roce-2019_s288x14828.html.

dat (fotografií, videí, hudby).

Pro použití Facebooku je nutné se nejprve zaregistrovat (vytvořit účet) vyplněním krátkého formuláře, který obsahuje základní informace o uživateli. Každý uživatel má vlastní profil, do kterého podle svého uvážení ukládá své osobní informace a může se rozhodnout, kdo tyto informace uvidí (všichni/přátelé/vybraní přátelé/jenom já). Vyplněním těchto údajů vytváří uživatel obdobu životopisu. Dále může publikovat příspěvky na své „zdi“. Každý profil bývá také opatřen profilovou a úvodní fotkou a veřejnými doporučenými fotkami. Podle všech těchto zveřejněných údajů a informací si mohou účastníci diskuze udělat obrázek o osobách, s nimiž komunikují. Mnoho uživatelů Facebooku používá své občanské jméno a vystupuje pod svou skutečnou identitou, je však možné zaregistrovat se pod přezdívkou či falešným jménem a zůstat v anonymitě.

5.2.1 Diskuzní skupiny a veřejné příspěvky na Facebooku

Veřejné příspěvky jsou publikovány buď na „zdi“ jejich autora a nebo ve facebookových skupinách, které jsou vytvořeny za účelem propojení lidí se stejnými zájmy. Aby mohl uživatel přispívat do skupiny, musí nejdříve administrátora požádat o členství (pokud se nejedná o otevřenou skupinu, která je přístupná všem). Jak jsme již uvedli v metodologii, pro účely této práce posloužily příspěvky ze skupin BARFování, Granuláři, Agility v ČR, Výstavy psů / Dog shows, Krátkosrstá kolie, Dlouhosrstá kolie, Sheltie/Šeltie (CZ, SK), Grifonci a brabantíci, Americký stafordšírský teriér CZ + Bull plemena (i bez PP), Bílý švýcarský ovčák.

Uživatel ve skupině vytvoří příspěvek (tzv. iniciační repliku⁵⁰), pod nímž může probíhat diskuze, ve které ostatní uživatelé v různých časových odstupech reagují na prvotní příspěvek nebo jeden na druhého. Diskuze se často štěpí do různých vláken. Pro zachování co největší přehlednosti je možné využívat funkci „Odpovědět“ - ta vytvoří hypertextový odkaz se jménem diskutujícího, na jehož komentář některý z uživatelů právě reaguje. Kromě textu je možné používat také emotikony/emoji a samolepky, přikládat fotografie a videa nebo reagovat prostřednictvím gifů. Komunikanti ve velkých skupinách se většinou navzájem neznají, alespoň zpočátku.

5.2.2 Chat na Facebooku

Chat na Facebooku je soukromá komunikace, která se uskutečňuje nejčastěji mezi dvěma uživateli. Tato komunikace není nikým moderována a má taková pravidla, jaká si mezi sebou sami komunikanti nastaví. Příspěvky jsou archivovány po mnoho let a je možné se k nim vracet, tím se

50 JANOVEC, Ladislav. Iniciační repliky v komunikaci na Facebooku. In: K. Dudová (ed.), *Varia XXII. Zborník plných príspevkov z XXII. kolokvia mladých jazykovedcov* (Nitra 5.-7. 12. 2012). Nitra: Katedra slovenského jazyka Filozofickej fakulty UKF v Nitre - Slovenská jazykovedná spoločnosť pri JÚLŠ SAV, 2014, s. 153-161.

facebookový chat liší od WWW chatu popisovaném v pracích Jandové⁵¹, kde text s postupující komunikací mizí. Jednotlivé repliky jsou často krátké, realizované jednoduchými větami a odesílané v rychlém sledu. Pro vyjádření neverbální složky se i zde používají emotikony/emoji.

51 JANDOVÁ, Eva. *Konverzace na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2007. ISBN 80-7368-254-0.

6 Jazyková analýza shromážděného textového materiálu

6.1 Slohotvorní činitelé

Při tvorbě komunikátu má produktor na výběr z jazykových prostředků všech útvarů a rovin národního jazyka. Vybrané prostředky pak utvářejí styl komunikátu. Při výběru konkrétních jazykových prostředků na produktora působí faktory, jež celý proces výběru ovlivňují – tyto faktory se nazývají slohotvorní činitelé. Slohotvorné činitele dělíme na objektivní a subjektivní, podle toho, zda na původce komunikátu působí zvenčí, a nebo jsou spjati s jeho individualitou.⁵²

6.1.1 Objektivní slohotvorní činitelé

Objektivní slohotvorní činitelé jsou takoví činitelé, kteří stojí mimo původce komunikátu – jedná se o působení okolí. Za objektivní slohotvorné činitele je obvykle považována funkce komunikátu, ráz komunikátu, situace a prostředí, adresát, užitá forma komunikátu a kód jazykové komunikace, míra připravenosti komunikace a téma komunikátu.⁵³

6.1.1.1 Funkce komunikátu

Funkce komunikátu bývá tradičně označována za nejzávažnější objektivní slohotvorný činitel. Jako u všech komunikátů, jejichž cílem je předat sdělení, i v případě internetové komunikace majitelů psů mluvíme o primární funkci sdělné neboli informativní. Vzhledem k tomu, že naprostá většina analyzovaného materiálu náleží na základě využitých jazykových prostředků k prostěsdělovacímu stylu, je zřejmé, že příspěvky v diskuzních fórech i na chatu mají věcně sdělnou funkci. Okrajově jsme se setkali s funkcí esteticky sdělnou.

Výrazně se projevuje funkce expresivní (výrazová). Funkce expresivní je přítomna tam, kde výrazové prostředky vyjadřují vnitřní stav mluvčího, tedy jeho emoční postoj k tomu, o čem hovoří.⁵⁴ Mezi takové výrazové prostředky řadíme např. expresiva (viz kap. 6.3.1), emotikony (viz kap. 6.2.5), zmnožení znaků (viz 6.2.3) nebo psaní textu velkými písmeny (viz 6.2.4).

Některé stylistické práce vydělují funkci kontaktovou (fatickou), která se objevuje v situacích, kdy jedinou motivací pro navázání či udržení kontaktu je kontakt sám, nikoli intence předat či získat určité informace. Kontaktová funkce je typická pro společenskou konverzaci.⁵⁵

52 ČECHOVÁ, Marie a kol.. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. ISBN 80-86642-00-3. S. 59.

53 Tamtéž, s. 60.

54 NEKULA, Marek. *Funkce jazyka*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*, 2017. Dostupné také z: https://www.czechency.org/slovník/FUNKCE_JAZYKA.

55 HAUSENBLAS, Karel. *Učební styl v soustavě stylů funkčních*. In: *Naše řeč*, ročník 55 (1972), číslo 2-3, s. 150-158.

Řadíme sem např. flirt, drby, klepy; vyprávění příhod, vtipů, anekdot; výměnu SMS; chatování.⁵⁶

V internetové komunikaci majitelů psů jsme kontaktní funkci zaznamenali jak na chatu, tak v diskuzních skupinách. Na chatu se objevuje již v úvodních replikách (typicky pozdravem) a často provází celou komunikaci (konverzaci). V diskuzních skupinách na Facebooku šlo nejčastěji o popisky k fotkám, obecně je ale pro diskuze typičtější věcně sdělná funkce, neboť většina komunikantů tvoří příspěvek se záměrem sdělit informace či se na něco zeptat.

6.1.1.2 Ráz komunikátu a adresát

Rozhodli jsme se spojit tyto objektivní slohotvorné činitele do jedné kapitoly, neboť jsou v rámci našeho tématu spolu velmi úzce provázané.

Ráz komunikátu souvisí se soukromostí a veřejností komunikace. Rozlišujeme ráz oficiální či polooficiální nebo naopak neoficiální (soukromý, důvěrný).⁵⁷ Jak jsme již uvedli, majitelé psů v prostředí internetu komunikují na úrovni veřejné i soukromé. Příspěvky v diskuzních fórech jsou jakožto veřejné komunikáty přístupné velkému množství osob, dalo by se tedy předpokládat, že jejich autoři budou po všech stránkách více dbát na jazykovou správnost a volit jazykové prostředky odpovídající textu s velkým dosahem. Ve skutečnosti se však tyto veřejné příspěvky svým charakterem podobají spíše soukromé komunikaci. Příčinou může být například skutečnost, že si komunikanti možný dosah textu neuvědomují, nebo nepočítají s tím, že by zaujal větší počet osob. Roli hraje také adresát. Komunikant vychází z faktu, že lidé, s nimiž se chystá komunikovat, patří do stejné zájmové skupiny (sdílejí společné „hobby“), a proto předpokládá přátelskou, neformální atmosféru komunikace. Nutno podotknout, že i přes značnou neformálnost je v internetové komunikaci majitelů psů zpravidla zachováváno vykání. Tykání jsme zaznamenali v případech, kdy se komunikační partneři osobně znali i mimo internet a tykali si v reálném životě, případně když jedním z komunikantů bylo dítě.

Z ukázky je patrné, že komunikanti příliš nedbají na správnost textu. V replikách chybí interpunkce, objevuje se zde kontaminace (*uvažuju o tom si koupit*), k neoficiálnímu rázu přispívá slangový výraz *borderka* (univerbizace z *border kolie*) nebo zkratka *jj* (z *jojo*).

Hanulanek: *Dobrý den, uvažuju o tom si koupit borderku mám vše načtené ale bojím se že přeskochí plot 150cm vysoký dokážete mi někdo poradit?*

Inspektor Pišíšvor: *Jj, vyšší plot*⁵⁸

56 HOFFMANOVÁ, Jana. *Konverzace*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*, 2017. Dostupné také z: <https://www.czechency.org/slovník/KONVERZACE>.

57 ČECHOVÁ, Marie a kol.. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. ISBN 80-86642-00-3. S. 62.

58 Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/psi/diskuse/detail/3676253/border-kolie?from-list=1#a3676878>

6.1.1.3 Prostředí komunikace

Internetové prostředí výrazně ovlivňuje podobu komunikátu, ať už se jedná o dodržování pravidel netikety nebo nutnost psané realizace komunikátu a s tím související snahu o co největší ekonomičnost vyjádření, která se projevuje např. zkracováním slov či určitými grafickými prostředky (více viz kap. 6.2.1, 6.2.2, 6.3.2, 6.3.3, 6.5.1).

Důležitým faktorem působícím na výslednou podobu projevu je anonymita na internetu. V případě námi analyzovaného materiálu je anonymní pouze komunikace na serveru Ifauna, kde uživatelé vystupují pod virtuální identitou. Pro tyto účely si sami vytvářejí přezdívku (nick). Důsledkem anonymního vystupování na diskuzním fóru je jev, kdy se všichni uživatelé ocitají na stejné úrovni a komunikují spolu jako rovný s rovným – nezáleží na věku, zkušenostech ani společenském postavení, neboť tyto údaje nejsou v daném komunikačním prostředí známy. Dalším projevem anonymity na internetu je možná ztráta komunikačních zábrán, kdy komunikant bez ostychu píše o čemkoli, co jej napadne.⁵⁹ V diskuzích na Ifauně jsme vícekrát narazili na příspěvky napsané velmi agresivním způsobem, zaznamenali jsme bezdůvodné napadání ostatních uživatelů. Anonymita zřejmě snižuje pocit odpovědnosti komunikantů za obsahovou i formální stránku projevu.⁶⁰ Trochu jiná je situace na Facebooku, kde uživatelé většinou vystupují pod svými pravými jmény a jejich příspěvky bývají archivovány po mnoho let. Komunikací projev se stává jejich osobní vizitkou, a proto je podroben větší autocenzuře.⁶¹

6.1.1.4 Forma komunikátu a míra připravenosti komunikace

Užitou formu komunikátu vymezujeme na základě rozdílů mezi komunikáty psanými a mluvenými. V některých příručkách nalezneme chápání těchto dvou sfér jako opozičních⁶², s rozvojem moderních technologií však mnozí jazykovědci⁶³ začali popisovat jejich mísení, které je typické zejména pro komunikaci prostřednictvím SMS, emailů, diskuzních fór či chatu. Ačkoli jsou námi analyzované texty realizovány psanou formou, velmi silně se v nich projevují mluvenostní rysy. Některým z rysů mluvenosti se podrobněji věnujeme v další části práce, patří mezi ně

59 HOFFMANOVÁ, Jana, MÜLLEROVÁ, Olga. *Některé situační, strategické a textově typologické charakteristiky komunikace na WWW chatu*. In: JANDOVÁ, Eva a kol.. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2. S. 160.

60 BRŮNOVÁ, Kateřina. *Jazyková analýza vybraných internetových diskuzí*. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka. Praha: 2012. S. 26.

61 JANOVEC, Ladislav. *Iničiační repliky v komunikaci na Facebooku*. In: K. Dudová (ed.), *Varia XXII*. Zborník plných príspevkov z XXII. kolokvia mladých jazykovedcov (Nitra 5.-7. 12. 2012). Nitra: Katedra slovenského jazyka Filozofickej fakulty UKF v Nitre - Slovenská jazykovedná spoločnosť pri JÚLEŠ SAV, 2014, s. 153-161.

62 JEDLIČKA, Alois. *Spisovný jazyk v současné komunikaci*. 2. vyd. Praha: Universita Karlova, 1978, s. 92-96.

63 Např. ČECHOVÁ, Marie. *Čeština - řeč a jazyk*. 2., přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000. Jazykověda (Institut sociálních vztahů). ISBN 80-85866-57-9. ČMEJRKOVÁ, Světlá. *Čeština, jak ji znáte i neznáte*. Praha: Academia, 1996. ISBN 80-200-0589-7. JANDOVÁ, Eva. *Konverzace na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2007. ISBN 80-7368-254-0.

z grafické roviny zmnožení znaků (viz kap. 6.2.3), psaní textu velkými písmeny (viz 6.2.4), emotikony (6.2.5); z lexikální roviny užití výraziva hovorové či nespisovné češtiny (6.3.6), expresivní výrazy (6.3.1), zkrácená slova a univerbizáty (6.3.3); ze syntaktické roviny uvolněná větná stavba a s ní související stavební odchylky, inverzní slovosled či absence interpunkce (viz kap. 6.5).

S mísením mluvenosti a psanosti souvisí i míra připravenosti komunikátu. Připravenost je charakteristická pro psaný projev, naopak nepřipravené jsou mluvené komunikáty (zejména prostěsdělovacího stylu). V případě chatu mluvíme o komunikátech spíše méně připravených až nepřipravených, naopak v diskuzních fórech se častěji setkáváme s příspěvky připravenými.

Výměna zpráv na chatu probíhá velice rychle, komunikant obvykle reaguje i na více témat zároveň a nemá tedy čas na to, aby si sdělení důkladně promyslel, natož si ho po sobě před odesláním zkontroloval. Tomu odpovídá výsledná podoba textu – převaha krátkých, jednoduchých vět, časté překlepy a pravopisné chyby. Někdy si mluvčí přečte vlastní repliku až po jejím odeslání a snaží se chyby zpětně opravit v následující replice. Na chatu takové opravy bývají často signalizovány znakem hvězdičky (*). Někdy je produktor na chybu upozorněn recipientem, jemuž chyba znemožňuje pochopit význam textu.

A: *Chápu, to se **mlže** docela lehko stát.*

A: ****může***

Příspěvky v diskuzních skupinách bývají v porovnání s chatem připravenější, neboť produktor obvykle není v takové časové tísní. Repliky jsou delší a obsahují složitější souvětne struktury. Produktor má dostatek času, aby si text po sobě před odesláním zkontroloval a opravil případné nedostatky. Na druhou stranu však řada komunikantů nepovažuje diskuzní příspěvky za dostatečně důležité na to, aby se příliš věnovala jejich korekci. Facebook umožňuje následné upravení příspěvku bez nutnosti vytvářet nový příspěvek (ostatní uživatelé mohou zobrazit historii úprav), na Ifauně tato funkce chybí a případné opravy pak probíhají podobně jako na chatu (tj. v další replice).

6.1.2 Subjektivní slohotvorní činitelé

Subjektivní slohotvorní činitelé jsou spjati s osobností původce komunikátu, odvíjí se od jeho svéráznosti a vlastností. Pokud jsou subjektivní činitelé výrazní a neobyčejní, vytvářejí osobitý styl autora (tzv. styl autorský neboli individuální). Mezi subjektivní slohotvorné činitele řadíme intelektuální a rozumovou vyspělost autora, znalost kódu komunikace, životní zkušenosti, kulturní a společenský rozhled, znalost tématu, přínáležitost autora k určité sociální skupině

a prostředí, věk, pohlaví, vztah k adresátovi, osobní sklony, záliby a zvyklosti apod.⁶⁴

Charakterizovat majitele psů komunikující na internetu jako jednotnou skupinu je velice obtížné. Jedná se o zástupce všech věkových kategorií (s výraznou převahou dospělých komunikantů nad dětmi), všech socioekonomických statusů, různých stupňů vzdělání, inteligence a jazykových kompetencí. Podle našich pozorování ženy převažují nad muži. Komunikanty spojuje především společné hobby: zájem o psy. Dalším společným znakem je schopnost ovládat počítač či mobilní telefon s internetem a komunikovat pomocí písma v českém jazyce (číst a psát).

Přestože se jedná o velmi rozmanitou skupinu lidí, některé rysy ovlivněné subjektivními slohotvornými činiteli se přeci jen opakují. Můžeme mluvit např. o časté expresivitě vyjádření (expresivní výrazy viz kap. 6.3.1). Někteří komunikanti (zejména ženy) se o svých psech vyjadřují podobně jako matky o svých dětech. Jedním z příkladů je jev, který můžeme přirovnat k tzv. „mateřskému plurálu“ (neboli „mykání“)⁶⁵, typu empatického plurálu, kdy mluvčí používá 1. osobu množného čísla, ve skutečnosti však nevyjadřuje žádnou společnou činnost (viz ukázka: zelenina **nechutná** pouze psovi, ne jeho majiteli; **hárá** sama fena, ne její majitel).

*dáváte psíkům i obiloviny (rýže, těstoviny, kuskus..)? A co zelenina? mám jí vařit, mixovat nebo jaké druhy, zatím **nám totiž moc nechutná**.*

*Na pole už radši ani **nechodíme**, když **háráme**, tam právě jsou vždy velcí psi, i když s pány, ale stejně si myslím, že by je neodvolali?*

*Taky **papáme**, nejraději **máme** kočiči a lidská, od pejsků ne, to dělá fajnofku*

Dalším specifickým rysem, spjatým se subjektivitou vyjadřování mluvčího, je jev, kdy se mluvčí stylizuje do postavy psa (prostřednictvím ich-formy), aby dodal textu na humornosti. Někteří komunikanti považují tento způsob vyjadřování za zábavný a odpovídají na něj stejným způsobem (viz druhá ukázka), někdy se však takový text nesetká s pochopením publika a bývá zkritizován (viz třetí ukázka).

Dneska jsem byla šikovná, očekávám hromadu mňamek B-) panička byla dojatá a dala si mě na tričko

A: *Šup šup do H&M, tenhle vohoz mi tam mamka koupila v akci za 139,- (následuje fotka)*

64 ČECHOVÁ, Marie a kol.. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. ISBN 80-86642-00-3. S. 68.

65 AŠKOVÁ, Tereza. *Komunikace maminek na internetu*. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra slovanských jazyků a literatur, Oddělení českého jazyka a literatury. České Budějovice: 2015. S. 35.

B: *Moc ti sluší. Jakou máš velikost?*

C: *Mě tam máma koupila tenhle svetr (následuje fotka)*

A: *Ahoj tati, píšeme Ti od maminky z břicha, je to tu prima, teplíčko, bazén, takovýma hadičkama nás krmí do břicha a my rosteme. Je to pěkná dřina, musíme to stihnout rychle, protože už za měsíc bude velké stěhování na svět!!!! Tlapky a pusinky nosálci*

B: *Ten matroš, který jste si dala musel být kvalitní :D sorry, to se nedá, takové "žvásty". Proč vůbec lidi dělaj to, že jejich pes mluví a něco sděluje? Jinak teda gratuluji a držím pěsti na bezproblémový porod a zdravá štěňátka, která pak budou dělat radost všem.*

6.2 Grafická a fonetická rovina

V této kapitole se budeme zabývat grafickou stránkou analyzovaných textů a uvedeme nejvýraznější jevy, specifické pro internetovou komunikaci majitelů psů. Vybrané znázorníme pomocí příkladů.

6.2.1 Absence diakritiky

V analyzovaném materiálu jsme zaznamenali výskyt textů, v nichž chybí diakritická znaménka. Podle Jandové⁶⁶ je to jeden z typických znaků chatu. Důvodů může být několik: cizojazyčná klávesnice, která české diakritické znaky nemá v základní výbavě; pozůstatek z doby počátků elektronické komunikace, kdy spolu některá zařízení nebyla kompatibilní a znaky s diakritikou se tak nemusely zobrazovat správně; vliv psaní SMS na mobilních telefonech, na nichž bylo tvoření diakritických znamének buď nemožné, nebo obtížné a zdlouhavé, navíc obvykle zpoplatněné. Komunikanti, kteří vůbec nepoužívají diakritiku, většinou tak činí ve všech svých příspěvcích. Někteří komunikanti u některých slov diakritiku používají a u jiných ne (v rámci jedné repliky). Použití je buď zcela náhodné, nebo jsou vynechávány jen složitější znaky, které není možné ani na české klávesnici napsat pomocí jediné klávesy (např. ť, ď, ň, ó), důvodem je zřejmě časová úspornost. Vliv může mít také funkce automatických oprav, kterou disponují textové editory.

V následující ukázce vidíme náhodné střídání znaků s diakritikou a bez ní (slova s chybějící diakritikou jsou zvýrazněna tučným písmem). Např. v tématu diskuze je sice ve slově *Čivava* napsáno *Č*, ve slově *ocicko* ale diakritika chybí (a to jak v tématu, tak v následující replice). Grafém *é* je taktéž použit jen někdy (*zelené*), zatímco jinde chybí (*cele*). Stejně je to i s grafémem *í* (*spodním* vs. *vickem*). Pisatelce pravděpodobně na správnosti a jednotnosti komunikátu příliš

66 JANDOVÁ, Eva a kol.. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2. S. 89.

nezáleží. Druhá replika (od uživatelky Victoria) postrádá diakritiku úplně.

Téma diskuze: *Čivava-špatné ocicko*

Monika2304: *Zdravím, chtěla bych se zeptat co by to mohlo být, dnes naše Lilly ráno měla cele 'zakysané' ocicko (zelené) ihned jsem ji to vodou umyla všimla jsem si ze pod spodním vickem má takový bílý vaček, zítra ihned ráno pojedeme k vet, ale chtěla jsem se Vás tady zeptat jestli nemáte zkušenosti.. zde jsou fotky ráno to měla mnohem více to jsem ji během dne čistila vodou...*

Victoria: *Ocicko je zanícené. Vet určite pozna proc a fenecce pomuze.*⁶⁷

6.2.2 Absence velkých písmen

Někteří komunikanti vůbec nepíší velká písmena. Důvodem může být časová úspornost, neboť napsání velkého písmena vyžaduje stisknutí více kláves. Někdy je velké písmeno pouze na začátku celého textu, ačkoli by bylo užití kapitálek vhodné i v dalších částech. Někteří komunikanti nepíší velká písmena na počátcích vět, píší je ale u proprií. Psaní velkých písmen může být v některých případech ovlivněno automatickou korekcí textu, což je funkce, kterou disponují tzv. „chytré“ mobilní telefony (smartphony). Automatický korektor sám opraví malé písmeno na velké, pokud se nachází na začátku věty (po tečce, vykřičníku či otazníku; na začátku repliky).

V ukázce jsou tři věty, na jejichž začátcích by dle pravidel pravopisu měla být velká písmena, reálně však autorka napsala velké písmeno pouze v jedné z nich. Volba je zřejmě náhodná. V názvu firmy (*Sencor*) správně napsala velké písmeno.

je fakt. že je potřeba koupit kvalitnější :) Mám ten od Sencoru co inzerují v telce a zvládá mi i ryby :D než jsem si koupila mlýnek na maso, tak jsem v něm jednou mlela pstruha :D

6.2.3 Zmnožení znaků

Zmnožení znaků naznačuje expresivitu výpovědi. Objevuje se v soukromé komunikaci na chatu i ve veřejných diskuzích. Tento jev je ovlivněn osobností mluvčího a jeho vyjadřovacími zvyklostmi – někteří komunikanti jsou emocionálnější a promítají své zaujetí do grafického zápisu. Zmnožení znaků je jeden ze způsobů kompenzace neverbálních prostředků. Nejčastější je zmnožení vokálů, méně časté zmnožení konsonantů. Obvyklé je zmnožení interpunkčních znamének na konci věty pro přidání důrazu.

⁶⁷ Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/psi/diskuse/detail/3674322/civava-spatne-ocicko>.

*Tak jsem **mooooc** ráda!*

***ooooo** tak i ona bude hvězda...*

***Koooolie** a schody do nebe.....*

*mej **see***

***Jeee** spatny smile*

***Hmmmm** tak to bych do toho možna sla*

Třikrát denně mě panička mučí a čistí mi ouška a očička. Já už jsem na ni zlý a bojuji jako tygr!!! No a dneska??? Přišla zase s nějakými tabletkami na brisko!!! Nesnedl jsem je ani v sunce ani v tavenem syru. Tak mi to rvala do pusy jak huse!!!

6.2.4 Psaní textu velkými písmeny

Specifikem, jež se v analyzovaném materiálu opakovalo, je psaní textu velkými písmeny. Tento jev má v internetové komunikaci majitelů psů funkci intenzifikace výpovědi (zvýšení hlasu, přidání důrazu; často doprovázeno zmnožením interpunkčních znamének). Velkým písmem bývají často zvýrazněna rodokmenová jména psů nebo nově získané výstavní tituly, kterými se chce majitel pochlubit.

*Většina psů přijme nakonec za svůj pelíšek celý byt, takže já jsem pro **VENČENÍ** psa ne v bytě, ale **VENKU**!!⁶⁸*

*Upřesnila bych tvůj úvod na: **NĚKTERÍ** dobrmankáři... bohužel jsou to zrovna ti, co ovládají kluby, a tahají za nitky⁶⁹*

*tak to přišlo do dvou dnů od žádosti !!! **CMKU** pracuje skvěle rychle !!! **HENRIETTA HOPE**
Z HELFŠTÝNA - Český junioršampion*

6.2.5 Emotikony a emoji

Emotikony v analyzovaných textech fungují jako kompenzace neverbálních prostředků, jako oddělovače textu nebo jako prostředky grafického ozvláštňení příspěvku. Jedná se z většiny o emotikony grafické (obrázkové). Facebook i Ifauna disponují vlastní sadou emotikonů a emoji. Facebook navíc textové emotikony automaticky převádí do grafické formy.

Emotikony jsou mnohými produkty používány po každém větném celku a někdy nahrazují koncovou interpunkci. To je typické zejména pro komunikaci na Facebooku (pro diskuze i chat). V některých případech můžeme mluvit až o nadužívání emotikonů.

68 Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/psi/diskuse/detail/1327649/jak-odnaucit-pejska-mocit-a-kalet-po-celem-byte>.

69 Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/psi/nemodforum/r/detail/360852/dobrman>.

Fidík taky 😊 Štěňata z něj
měly respekt i v šesti letech 😄 Jen ho uviděly, už couvaly 😊

Hezky jim to šlo 🤔👍. Ještěže jsme na tu Sněžku
vyrazili první den, kdy Gin táhnul parádně 😊. Včera už nějak šel
skoro u nohy! 😊😊😊

Emotikony a emoji slouží jako oddělovače textu místo mezer mezi řádky. V následující ukázce je příspěvek koncipován tak, aby bylo zvýrazněno (ohraňeno) jméno psa a jeho rodičů (*ESSENCE OF EXCLUSIVITY OF EMIBER* atd.). Za přezdívkou psa („Muffy“) dále vidíme emoji vlajky, která signalizuje, z jaké země byl pes importován. Tento typ příspěvků je typický na Facebooku při prezentaci zdravotních, výstavních či sportovních výsledků psů s rodokmenem. Osobám mimo cílovou skupinu bývá těžko srozumitelný, v tomto případě například z důvodu užití veterinární terminologie. Odhlédneme-li od emotikonů, můžeme si v ukázce dále povšimnout střídání češtiny a angličtiny, což je typické pro mluvčí, kteří mají na Facebooku české i zahraniční přátele (viz kap. 6.3.4).

Máme nové testy:
We have new tests:
MDR1 normal
PRA - rcd2 normal
DM carrier
IPD normal
CEA-PRA-KAT free
as puppy & 9 months (MVDr. Beránek)
🐾🐾🐾🐾🐾🐾🐾🐾🐾🐾🐾🐾🐾🐾🐾🐾
❤️ ESSENCE OF EXCLUSIVITY OF EMIBER ❤️ "Muffy" 🇮🇹
Sire: CH. Just the way you are dei Gherardini
Dam: CH. Zexwood Love of my Life
🐾🐾🐾🐾🐾 9 months 🐾🐾🐾🐾🐾

Pro internetovou komunikaci majitelů psů je charakteristické používání emoji, které zobrazují psa. Facebook i Ifauna nabízí několik emoji s touto tematikou, jedná se např. o symbol psí hlavy, celého psa ve více variantách a otisků psích tlap.

👍 To bude úrodička 🐾🐾🐾🐾 😊. Pěkný záhon opravdu

🐾🐶🐶 já mám dve obludy a scháním podnajem jsme 2 pracující a dite skolou povinne a nevime kam sklopit hlavu.

Někdy emotikony a emoji pouze mají příspěvek učinit barevnějším a vizuálně atraktivnějším pro čtenáře.

Když mokré, tak úplně že 😊👤🌧️☁️🌧️ naše hodinová procházka v dešti, to miluju, když není zima a prší tak akorát 💧💙 všude je takový klid a ty zvuky deště, balzám na duši 💧☁️🌧️

Celkově se v analyzovaných textech nejčastěji objevovaly následující emotikony a emoji:

6.2.6 Hláskoslovné rysy obecné češtiny

V internetové komunikaci majitelů psů se hojně objevují některé hláskoslovné projevy obecné češtiny. Upozorňujeme, že v uvedených případech zvýrazňujeme tučným písmem pouze obecněčeské rysy z roviny hláskoslovné. Morfologické a lexikální projevy obecné češtiny rozebíráme v kapitole 6.4 a 6.3.6.

Velmi častá je diftongizace hlásky *í/ý* na *ej*, nejvíce v koncovkách adjektiv a zájmen.

***Takovej malej** prcek to byl, když jsem ho poprvé viděla. :(*

*Můj **milovanej** Light, **ktorej** se na všech fotkách tváří, jak když umí odložení na dobu neurčitou :D*

*Fufovi je všechno jedno a vubec nechape, jak nekdo muze **bejt nestastnej**.*

***Prej** dělej s tím něco, to je hrůza*

*když se po cestě **nachomejtne** tak preci ho tam nenechám*

*Nepřežeňte to **zejtra** s pamlskama! (pamlskama, koncovka **-ma** viz kap. 6.4 o morfologii)*

*To už bych asi koupila nový psy, než tyhle **mejt** :-)))) (nový, unifikace koncovky viz kap. 6.4 o morfologii)*

Dalším obecněčeským rysem, nalezeným v analyzovaných textech, je úžení hlásky *é* v *í/ý*.

*Miluje skály, já se klepu strachy, ale on **lítá** nahoru a dolu jak kamzík.
tak jsem je musel rozhánět hlasitým štěknutím a občas na ně **vlítnout**
Tak tam ho **přehlídnout** nemůžete. :-D
už o tom vím i **dýl** že to chtějí zavést i zde v ČR*

Objevovaly se také tendence k **redukci kvantity** vokálů. Dále jsme našli výskyt **protetického v-** u slov začínajících na **o**.

*jo a když na něj **kňouram** zpátky a **volizuju** mu ksicht tak blbě čumí!!!
nahoru a **dolu** jak kamzík.
Všechno **vidim**
Ted' jsem zkusila poprvé tabletu, ale, **nevím** jestli je to dobré.*

6.3 Slovní zásoba

6.3.1 Expresiva

Jedním z charakteristických znaků komunikace majitelů psů na internetu jsou expresivní výrazy. Velmi rozšířené je použití deminutiv.

Mezi užívaná **maskulinní deminutiva** patří např. *pejsek, pejsánek, pejsáček, psík, psíček* (pes), *chlapeček* (psí samec), *bráška* (bratr), *tatínek* (otec), *štěník* (štěně), *kožíšek* (kožich, srst), *pelíšek* (pelech), *obleček* (oblek), *páníček, páneček, páník* (pán, majitel psa), *závisláček* (závislák, pes závislý na majiteli), *miláček, brouček, mazlíček, tuťánek, chlupáček* (familiární pojmenování), *fousky, dráčky, ocásek, čumáček* (části těla psa), *aportík* (aport), *míček* (míč), *mejlík/mailík* (email), dále různá plemena psů jako *kavalírek* (kavalír King Charles španěl), *jorkšírek* (jorkšírský teriér), *papillonek* (papillon), *koliáček, kólijáček* (samec kolie) aj.

Zdrobnělá feminima jsou např. *fenka, fenečka, čubinka, holčička* (fena, psí samice), *maminka* (matka), *tlapička, tlapinka, pacinka, pacička, nožička, tlapinka* (tlapa, noha), *pusinka* (polibek), *panička, paňka* (paní, majitelka psa), *mistička* (miska), *granulky* (granule), *vodička* (voda), *tlamička* (tlama), *boudička* (bouda), *výstavka* (výstava), plemena psů jako *šeltinka, šeltička* (šeltie), *kolijka, koljuška* (kolie), *brabantička* (samice brabantika) aj.

Mezi **zdrobnělá neutra** řadíme např. *štěňátko* (štěně), *zvířátko* (zvíře), *bříško* (břicho), *očičko, očičko* (oko), *ouško* (ucho), *štěstíčko* (štěstí), *zlatíčko* (zlato, familiární pojmenování), *místečko* (místo) aj.

Za příznakové a expresivní dále považujeme **hypokoristika**, v případě analyzovaného

materiálu jde nejčastěji o vlastní jména psů, např. *Beník, Beniček, Klídek, Klídeček, Skoťák, Skoťáček, Lumpík, Bellča, Bellinka, Baruška, Ainička, Tutýška* aj.

Majitelé psů s oblibou používají **dětská slova** (*papat, papkat, spinkat, bumbat, blinkat* aj.).

V internetové komunikaci majitelů psů se objevují i expresivní slova s negativním příznakem. Mezi **augmentativa** řadíme např. *psisko, pesan* (pes), *štěnisko* (štěně), *ušiska* (uši), *čuba* (fena), *čumec* (čenich), *žrát* (jíst) aj. **Pejorativní výrazy** jsou např. *držka* (tlama), *žvásty, kecy, bláboly* (řeči), *čokl* (pes), *vořech* (kříženec více plemen), *blít* (zvracet). Zaregistrovali jsme i **vulgarismy**, zejména v souvislosti s vylučováním a vyměšováním (*posrat, hovna, sračka, prdel, pochcat*).

Zajímavé jsou také některé hovorové slovotvorné neologismy, např. *prochajda/vychajda* (procházka/vycházka), *štěndo* (štěně), *agiliták* (pes či majitel věnující se agility), *agilitit* (cvičit agility), *kolobka* (koloběžka), *kolobkovat, koloběžkovat* (jezdit na koloběžce), *nůd'o* (nuda).

6.3.2 Zkratky

Kromě obvykle užívaných českých zkratk (*atd., např., popř.*) se v analyzovaných materiálech objevují zkratky tematicky spjaté s kynologií. Z většiny se jedná o zkratky iniciálové, příp. slabičné, vznikající nejen z víceslovných pojmenování českého, ale i cizího původu (angličtina, francouzština, němčina). Zkratky jsou významnou součástí slovní zásoby majitelů psů. Jsou užívány pro zrychlení a zestručnění komunikace, je však nutno podotknout, že zejména u zkratk cizího původu někteří komunikanti neznají původní víceslovné pojmenování.

Významně zastoupeny jsou zkratky kynologických organizací, např. *ČMKU* (Českomoravská kynologická unie), *FCI* (Fédération Cynologique Internationale), *SKJ* (Slovenská kynologická jednota), *KCHCS* (Klub chovatelů Colií a Sheltií) aj.

Rozšířené jsou zkratky výstavních titulů, např. *CAC* (Certificat d'Aptitude au Championnat), *CAJC* (Certificat d'Aptitude au Junior Championnat), *BOB* (Best of Breed), *BOS* (Best of Opposite Sex), *BOJ* (Best of Juniors), *BIS* (Best in Show), *CZ Ch* (Czech Champion), *CZ JCh* (Czech Junior Champion), *C.I.B.* (Champion International de Beauté) aj.

Dále najdeme zkratky sportovních zkoušek, např. *ZZO* (Zkouška základní ovladatelnosti), *NHAT* (Natural Herding Aptitude Test), *IGP* (Internationale Gebrauchshund Pruefung), *DwD* (Dances with Dogs) aj.

Časté jsou zkratky zdravotních vyšetření, např. *MDRI* (multidrug resistance 1), *CEA* (collie eye anomaly), *HD* (hip dysplasia), *ED* (elbow dysplasia), spond. (spondylosis), *DOV* (dědičné oční vady), *DKK* (dysplazie kyčelního kloubu), *DLK* (dysplazie loketního kloubu), *DNA* (deoxyribonucleic acid) aj.

Mezi oblíbené patří zkratky plemen psů, např. *BOC* (Border Collie), *KK* (krátkosrstá kolie), *amstaf* (American Staffordshire Terrier), *PRT* (Parson Russell Terrier), *ČSV* (československý vlčák), *NO* (německý ovčák) aj.

Dalšími používanými zkratkami jsou: *PP* (průkaz původu), *bezPP* (označení pro psa bez průkazu původu), *ChS* (chovatelská stanice, často psáno chybně *CHS*), *BARF* (Biologically Appropriate Raw Foods).

Od výše zmíněných zkratk jsou pak odvozována zkratková slova, např. *CACík*, *CAJCík*, *BOBek*, *BOCka*, *kákáčko* (od *KK*), *barfování/BARFování* aj.

Dále jsou používány zkratky související s internetovým/počítačovým prostředím, např. *FB/FCB* (Facebook), *SZ* (soukromá zpráva), *DM* (direct message), *PC* (personal computer).

Za často používané můžeme označit také následující akronyma českého původu: *jj* (jojo), *nn* (nene), *nvm* (nevím), *tjn* (to jo no), *tj* (to jo), *tvl* (ty vole), *nz* (není zač).

6.3.3 Zkrácené a univerbizované výrazy

K ekonomickému vyjadřování kromě samotných zkratk přispívají slova vzniklá univerbizací, která se v analyzovaném materiálu vyskytují v hojné míře. Mezi taková řadíme např. *chovka* (chovatelská stanice), *mazlivka* (mazlivá fena), *háravka*, *háralka* (háravá fena), *faleška* (falešná březost), *intenzivka* (intenzivní trénink), *Budějky* (výstava v Českých Budějovicích), *Brno* (výstava v Brně), *agiliták* (pes či majitel věnující se agility), *výstavák* (výstavní pes), *mistrák* (mistrovství republiky), *skočka* (skoková překážka), *cvičák* (cvičitelské středisko), *kvalifikačky*, *kvaldy* (kvalifikační závody), *veterina* (veterinární ordinace), *stehy* (vyndání stehů), *papírák* (pes s průkazem původu), *bezpapírák* (pes bez průkazu původu), *nalezenec* (nalezený pes), *zachráněnc* (zachráněný pes), *odchovanec* (odchovaný pes), *dočaska* (dočasná péče), *caniska* (canisterapie), *nůžky* (nůžkový skus), *merlák* (pes se zbarvením merle), *trikolorka* (trikolorně zbarvená fena), plemena psů jako *borderka* (border kolie), *labík* (labradorský retrívr), *jorkšír/jork* (jorkšírský teriér), *vestík/westík* (west highland white teriér), *bulík* (bulteriér), *kraťanda* (krátkosrstá kolie) aj.

Dále se v analyzovaných textech objevují zkrácená pojmenování, vzniklá odpojením části slova. Např. *vet* (veterinář/veterinární ordinace), *vetka* (veterinářka), *epi* (epilepsie), *agi* (agility), *normál* (normální), *obyč* (obyčejný) *dopo/dopol* (dopoledne), *odpo/odpol* (odpoledne), *v poho* (v pohodě), *spoko* (spokojený), *max* (maximálně, maximální), *min* (minimálně, minimální), *gratulka* (gratulace) aj. Z těchto zkrácených slov bývají sufixací odvozovány další tvary: *epina* (epilepsie), *normálka* (normální), *dopolko* (dopoledne), *odpolko* (odpoledne).

6.3.4 Anglicismy a použití angličtiny

Přejímky z anglického jazyka na různých stupních adaptace se v analyzovaných materiálech objevovaly velmi často. Podle Svobodové⁷⁰ je popularita cizojazyčných přejímek v internetové komunikaci dána jejich moderností; často jsou vnímány jako atraktivnější, výstižnější a významově „silnější“ než jejich český ekvivalent. Někdy jsou anglicismy používány jednoduše proto, že výraz stejného významu v češtině neexistuje.

Anglicismy jsou rozšířené například v oblasti pojmenování psích sportů. Např. *agility* (anglicky *hbitost*; sport, při němž pes pod vedením psovoda překonává překážky), *parkur* (závodní dráha s překážkami), *jumping* (parkur obsahující pouze skokové překážky a tunely), *obedience* (anglicky *poslušnost*), *canicross*, *dogtrekking* (terénní běžecké sporty, při nichž je člověk se psem spojen lanem), *coursing* (sport, při němž pes loví kořist taženou navijákem), *dogdancing* (tanec se psem), *trénink*, *kategorie*, *propozice* aj. Od těchto slov jsou pak derivovány další výrazy, např. *tréninkový*, *coursingový*, *dogdancingový*, *agilitit*, *neagilitní* atd. Dále mezi kynologické aktivity patří např. *canisterapie* (léčebný kontakt psa a člověka; hybridní kompozitum latinského slova *canis*, tj. *pes*, a anglického slova *therapy*, česky *terapie*), derivovaná slova jsou *canisterapeut*, *canisterapeutický*, *caniska*. V oblasti psích výstav také nalezneme slova přejatá z angličtiny, např. *handling* (předvádění psa ve výstavním kruhu), *handler*, *handlerka* (osoba předvádějící psa), *grooming* (úprava vzhledu psa, např. stříhání, koupání), *deadline* (uzávěrka), *Dog Office* (server umožňující přihlášení psa na výstavu), *petpas* (pas pro zvířata).

*Pro zájemce o běžeckou přípravu v **agility** máme ještě volná místa*

*mám **neagilitní** dotaz*

*vyhlášení **jumpingu** podle výkonnostních **kategorií***

*nevíte někdo o nějakém **kurzu obedience**?*

*Na Aljašce běhají **canicross**...?!*

*jak dostanu **coursingovou licenci**?*

***Canisku** dělám 9 let.*

*sháním **handlera** na **klubovou** výstavu*

*Když se stihneš přihlásit do prvního **deadlinu**, máš to levnější.*

*z **dog officu** mi u fenky zmizely přiložené **dokumenty***

*jak moc se na Slovensku **kontrolují petpasy**?*

70 SVOBODOVÁ, Diana. *Slovní zásoba na WWW chatu*. In: JANDOVÁ, Eva a kol.. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2. S. 117.

Zásadní vliv má angličtina na pojmenování plemen psů. Mnoho plemen jsme již zmínili v předchozích kapitolách, pro představu např. *parson russell teriér*, *jorkšírský teriér*, *west highland white teriér*, *border kolie*, *šeltie*, *kavalír King Charles španěl*, *welsh corgi*, *anglický buldok*, *vipet*, *toy pudl* atd.

Anglicismy dále najdeme mezi pojmenováními barev psů, např. *trikolor*, *tricolor*, *trikolorní* (tříbarevný pes), *bikolor*, *bicolor*, *bikolorní* (dvoubarevný pes), *sable* (barva zlatá), *merle*, *blue merle* (modrá merle), *sable merle* (zlatá merle), *red merle* (červená merle), *cryptic/hidden merle* (skrytá merle), *double merle* (dvojitá merle), *white factor* (bílý faktor, *WF*), *blenheim* (barva rzravo-bílá), *ruby* (mahagonová), *black and tan* (černá barva s pálením, *B&T*) aj. Derivovanými výrazy z těchto slov jsou např. *merlák*, *trikolorka*, *sablíček*, *rubynka* atd.

*I jsem se Pekový tenkrát ptala, co ta krátká alela u těch **cryptic merle** způsobí.*

*Proč je ok **blue merle**, ale **sable merle** ne?*

*Co je na těch **white factorech** pěkného?*

*Takže to chápu tak, že jako je třeba u KKCHS barvy **trikolor**, **blenheim**, **ruby** a **B&T**, tak je u BOC černobílý, **blue merle**(s pálením), **red merle**(s pálením), **red-tri**...jsou to prostě plnohodnotné barvy*

*Já mám doma pětiletou **rubynku**.*

*P.S. **Sablíček** je úžasný.*

Použití angličtiny je typické pro zápis výsledků genetických i klinických zdravotních testů psů. Výsledky je možné prezentovat i v českém jazyce, rozšířenější je však použití anglických termínů. Například téměř vždy jsme se setkali s použitím výrazu *carrier*, místo aby mluvčí zvolil český ekvivalent *přenašeč*. Stejně je to i s výrazy *non-carrier* (genetický čistý, „ne-přenašeč“) a *affected* (postižený). Někteří mluvčí používají výraz *non-affected* (nepostižený) namísto *non-carrier*, tento výraz však není dostatečně přesný, neboť „nepostižený“ může být prakticky i *carrier* (přenašeč). Obvyklé je použití výrazu *clear*, v tomto případě se ale podobně často vyskytuje i český ekvivalent *čistý*. Obdobný význam nese výraz *negativní* nebo *negative*. Další možností, jak zapsat genetické výsledky, je pomocí znaků +, -, / (+/+ je non-carrier, +/- carrier, -/- affected). Samotné názvy testovaných nemocí se typicky zapisují zkratkami, jež mají původ opět v anglických pojmenováních (viz kap. 6.3.2).

V následující ukázce kromě zápisu zdravotních výsledků vidíme také anglický výraz *available* (volný, dostupný), který se často používá při prezentaci štěňat na prodej. Opozitní význam má výraz *reserved* (rezervovaný).

Hope Bohemia Elenor CEA, PRA, KAT negativní v 7 týdnech, CEA DNA Carrier, MDRI +/- + DM N/DM Available/Volná

Navštívil nás krásný odchovanec JCh. Bentley al Bader, CEA, PRA, KAT- negative, CEA DNA non-carrier, MDRI +/-, plnochrupý

Mému krasavci dnes přišli testy DNA :-) CEA - clear, MDR - clear. Mám obrovskou radost :-)

Angličtina silně ovlivňuje výběr vlastních jmen psů. Viz ukázka výše: *Hope Bohemia Elenor* (*Hope* neboli *naděje* je vlastní jméno feny, *Bohemia Elenor* je název chovatelské stanice; jedná se o český chov krátkosrstých kolíí). Další příklady zde uvádět nebudeme, neboť jsme našli stovky různých jmen psů a jejich analýza by pravděpodobně odpovídala rozsahu další bakalářské práce.

Mimo anglicismy související přímo s tematikou kynologie nacházíme v analyzovaných materiálech mnoho výrazů, jež můžeme zařadit do počítačového slangu. Mezi takové patří např. *chat/čet, chatovat/četovat, mail/mejl, email, net, smile/smajl/smajlík, messenger, Facebook, oscanovat/oskenovat, online, web, link* aj. Často používané bylo také anglické slovo *sorry* (promiň).

Na Facebooku se můžeme setkat s fenoménem, kdy produktor využívá v jednom příspěvku jak české, tak anglické věty, neboť předpokládá české i zahraniční adresáty. Mnoho českých majitelů a chovatelů psů je na Facebooku v kontaktu s anglicky mluvícími osobami a přizpůsobuje sdělení tak, aby bylo srozumitelné co největšímu počtu čtenářů. Mnozí mluvčí nejdříve napíší text v češtině, poté jej přeloží také do angličtiny a publikují v jednom příspěvku oba texty. Překlady bývají spíše volné a někdy dojde ke změně významu, zřejmě z důvodu nedostatečné znalosti angličtiny a snahy o zjednodušení. Na následujících dvou příkladech si můžeme povšimnout, že mluvčí v češtině používají domáckou přezdívku psa (hypokoristikum), např. *Tutulka, Topinka*, kdežto v angličtině prezentují psa celým jménem, které má napsané v průkazu původu, např. *Chyť si mě Leneli, Etiopie Bila Kaífa*. Obecně můžeme říci, že anglické věty v analyzovaných materiálech působí oficiálnější dojem než české a často v nich chybí emoční zabarvení, které je naproti tomu patrné v českých větách (např. *boží, „toustíky“*). Mluvčí pravděpodobně neumí emoce v cizím jazyce dostatečně vyjádřit jazykovými prostředky a uchylují se spíše k jednodušším formulacím.

5.7.2020 "Letní zkoušky" Run as one z.s. a boží parkury Evky Svobodové. S Tutulkou jsme uzavřely první rok na A3Ch.

First year (from three) for "A3Champion" Chyt' si mě Leneli – done.

Etiopie Bila Kaífa with her puppies. 14 days old today.

Topinka se svými dvoutýdenními "toustíky".

6.3.5 Slangismy

V internetové komunikaci majitelů psů se vyskytuje veliké množství slangových výrazů. Mnoho z nich jsme již uvedli v předchozích kapitolách, patří sem např. názvy psích sportů, zkratky výstavních titulů, pojmenování barev psů, zkráceniny plemen a mnoho dalších výrazů. Kynologickému slangu se podrobně věnuje práce Hrmové⁷¹ s názvem *Slang v současné češtině: slovník kynologického slangu*, zájemce o tuto problematiku tedy odkazujeme na tuto práci.

Zde je ještě několik dalších příkladů z našich materiálů:

*Máme teď na bytě dva psy - hovawarta (2,5roku) a křížence **BOC** (8 let). Potřebujeme, aby se nějakým způsobem snesli. Už se znají, dokáží vedle sebe tak nějak být. **Hovík** je pohodář, hrál by si, ale ten **vořech** po něm vyjíždí.*

*Když se sejde smečka **barfařů** pod jednou střechou*

*Je to můj první **útulkáč**...*

***Pejskaři**, sháním pro **hafinu dvojmisky** na stojanu*

*Sháním pro známou **štěndo** seltie. Do bytu, bez ambicí na výstavy/chov apod., takže klidně **nestandard**.*

*To je **množka** a určitě **papíráky** nemá.*

*Mohu se zeptat, jestli je někde seznam **uchovnených** seltii z kazde **bonitace**?*

*Hledá se **dočaska** pro krátkosrstého **koliáka**.*

*To je lano nebo nějaké speciální **přetahovadlo**?*

6.3.6 Obecněčeské výrazy

Jak jsme již uvedli, komunikace majitelů psů se neustále pohybuje na pomezí mezi spisovností a nespisovností, proto není divu, že výskyt obecněčeských výrazů je v analyzovaných materiálech hojný. Prvky obecné češtiny jsme již analyzovali z hlediska hláskoslovného (viz kap. 6.2.6) a v další kapitole je analyzujeme také z hlediska tvaroslovného (viz kap. 6.4). Z pohledu slovní zásoby je analýza obecné češtiny v internetové komunikaci majitelů

⁷¹ HRMOVÁ, Veronika. *Slang v současné češtině: slovník kynologického slangu*. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, Katedra bohemistiky. Olomouc: 2015.

psů poněkud náročnější, neboť obsahuje velké množství výrazů, jejichž výčet zde z kapacitních důvodů není možné uvést. Proto uvádíme pouze některé příklady. Zvýrazněny tučným písmem jsou ty výrazy, které jsou obecněčeské z lexikálního hlediska.

*na **kukandě** s vypůjčenou medailí pro “pašáky”*

*hlavně jak **blemcá** jazykem fakt si to sama **rozpatlá** po celý puse*

*PP k ní nepřidala, prý že je někam **zašantročila***

*Ti říkám, **ségra**, **naval** ten klacek*

*jeli jsme tam, řídil **chlap** = pes **blil***

*jo a když na něj kňouram zpátky a volizuju mu **ksicht** tak blbě **čumí!!!***

*za svý **prachy** dělat křoví vyvoleným :(*

*Přeci to, že pes má fázi růstu už za sebou neznamená, že do něj můžeš **cpát** takovej **blivajz**, čímž bezpochyby toto „krmivo pro psy“ je.*

*Pokud by spokl **šutr**, tak barf nemá jak mu pomoci.*

*A nemohla **zblajznout** něco jiného někde?*

*Jsme mladý pár s malým pejskem, od mala **gaučák**.*

6.4 Morfologická rovina

Specifičnost morfologické stránky analyzovaných materiálů spočívá zejména v intencionálním používání nespisovných tvarů slov nebo v chybné konjugaci sloves. Mezi rysy obecné češtiny patří např. unifikace koncovky **-ma** v instrumentálu plurálu jmen všech rodů.

*To jsou ti černí pitbulové a pak že se nesnesou s **jinejma psama...***

*A taky říkala, že kdybych nebyl splašený blbec s **vyceněnýma zubama**, tak jsme tam mohli být taky.*

*Inzeráty s **ukraděnýma fotkama** jsou na bazoši taky.*

*hezky si hraje se **štěňátkama***

Dalším často se vyskytujícím rysem obecné češtiny je unifikace koncovky **-ý** v plurálu adjektiv (nejsou vyjadřovány rodové rozdíly). Např. **velký psi**, **velký feny**, **velký štěňata**.

Dále jsme se setkali s nesprávnými tvary slovesa **být** v kondicionálu. Poměrně frekventované byly tvary *by jsem*, *by jsme*, *by jste*, *kdyby jsi* (místo náležitých *bych*, *bychom*, *byste*,

kdybys). Tyto tvary můžeme hodnotit jako hyperkorektní. V malé míře jsme zaznamenali tvar *bysme*, který sice v neformálních mluvených projevech převažuje nad správným *bychom*⁷², v psaném textu se však příliš nevyskytuje (navzdory mísení psanosti a mluvenosti v neformálním internetovém diskurzu). V první ukázce je zajímavé, že mluvčí použila v rámci jedné repliky nejdříve náležitý tvar *kdybychom*, poté ale nenáležitý tvar *bysme*.

*Říkám si, že **kdybychom** si péči lékařů platili ze svých peněžík (nikoliv "neviditelně" z platu) stejně jako veterináře, možná **bysme** mnohem víc řešili, jak se stravujeme :)*

*Dobrý den, chci se zeptat co používáte proti klistatum, já vždy obojek Kiltix, ale teda nevoní, tak **by jsem** uvítala i nějakou změnu.*

*Nebude se konat na jihu čr nějaká akce, kde **by jsme** se mohli pokochat?*

*Nechtěl **by jste** někdo postroj?*

***kdyby jsi** ho krmila jako normální lidi tak spolu nemusíme řešit po telefonu takové věci*

Sloveso *být* se často v 1. osobě singuláru vyskytovalo ve tvaru *sem* (místo *jsem*) a ve 2. osobě singuláru ve tvaru *seš* (místo *jsi*).

*Tak **sem** neodolala a z Nelinky je frajerka :D*

*Tak už **sem** ve vaší skupině delší dobu*

*Jenže řešila **sem** tohle i na jednom fóru dala **sem** i odkazy že **sem** si to z prstu nevyucuala a byla **sem** označena za tyrana a idiota.*

***Seš** nejlepší.*

*jestli **seš** rozhodnutá...*

V 2. osobě singuláru se objevují tvary s přeměněným pomocným slovesem na postfix *-s*. Např. *viděls* místo *viděl jsi*.

***Viděls** psa v kondici? Někdy... :D*

***Tos** musela mít fakt nějakou divnou várku...*

*Fotit se nebudu... cože... **říkalas** kokino? - tak to jooo :)*

Někdy mluvčí vynechávají pomocné sloveso *být* v 1. osobě singuláru i plurálu préterita.

72 ČMEJRKOVÁ, Světa. *Bychom, nebo bysme?* In: Naše řeč, ročník 88 (2005), číslo 1, s. 18-36.

Jojo, to znám, já když se vracela po dvou týdnech domů od tří barzójů, tak jsem měla pocit, že mám doma jezevčíky :D

*To určitě ne, já to tak **nemyslela**.*

*My **neměli** v plánu jet na výstavu do Rakouska*

Dále jsme se u sloves setkali s elidováním koncového **-í** ve 3. osobě plurálu přítomného, s elidováním koncového **-e** v 1. osobě plurálu přítomného a budoucího a elidováním koncového **-l** u maskulina l-ového participia minulého.

***Štěkej** hodně a ještě víc :D*

*Oni mi řekli, že jsem tlustej. Ale nejsem! To **dělej** ty chlupy!!*

*Samozřejmě i my jako chovatelé si **řeknem**, jo tenhle by neměl být chovný pro povahu*

*Už je to stařenka, ale pořád akční a nemám to srdce ji zavírat samotnou doma, když **jdem** s mladýma na delší výlet.*

*Já sem **řek** že si **budem** hrát a basta :)*

*To sem **dopad**...*

6.5 Syntaktická rovina

Větná skladba analyzovaných komunikátů je ovlivněna subjektivními jazykovými kompetencemi produktorů, prolínáním rysů mluvené a psané sféry projevu, neformálností komunikačního prostředí, snahou o časovou úspornost a mírou připravenosti komunikátu. Obecně můžeme říci, že jsme v analyzovaných materiálech našli mnoho syntaktických nedostatků, jež poukazují na vysokou spontánnost projevu, ačkoli se samozřejmě objevovaly i příspěvky syntakticky sofistikované. V této kapitole se budeme věnovat těmto nejfrekventovanějším specifikům: absenci interpunkce, některým odchýlkám od pravidelné větné stavby a chybám ve shodě podmětu s přísudkem.

6.5.1 Absence interpunkce

V delších replikách, které mají podobu souvětí, jsme při analýze zaznamenali častou absenci čárek, jež by podle interpunkčních pravidel měly oddělovat věty od sebe. Důvodů může být několik: snaha produktora co nejvíce zrychlit psaní repliky a ušetřit čas; přiblížit komunikát mluvenému projevu prostědělovacího stylu, který často plyne bez patrných pauz a ukončených vět; správné používání čárek může být pro méně jazykově kompetentní komunikanty složité.

Dále jsme se setkali s vynecháváním teček na konci vět. Pokud chce produktor dát na konec věty nějaký příznak, použije buď tři tečky, vykřičník nebo emotikon. Psaní tečky na konci věty považují pravděpodobně mnozí komunikanti za zbytečné. Naopak otazník na konci věty málokterý mluvčí opomene, z čehož vyplývá, že grafická signalizace otázky je při písemné komunikaci důležitá.

Následující ukázka z diskuze na Ifauně reprezentuje vynechávání čárek v souvětí. Text působí jako neoddělený proud myšlenek, což může částečně ztížit jeho porozumění. Tečkami jsou ukončeny pouze dvě věty. Na konci komunikátu mluvčí formuluje dvě otázky, které jsou zakončené otazníkem. Jeden z uživatelů (*keriton*) autorce příspěvku (*hubicka123*) absenci interpunkce vytýká, *hubicka123* se však brání, že ona sama nemá problém textům bez interpunkce porozumět. Ke kritice textu se pak přidávají další dva uživatelé (*boikana* a *impact*) a diskuze se od původního tématu odchyluje k prezentaci argumentů, proč je interpunkce důležitá.

hubicka123: *Prosím o radu náš 10 měsíční Max má strach z auta když byl malý jeli jsme pro něj až 600km domů jsme si ho vezli když mu byli 3 měsíce celou cestu zvracel nevěděl co se děje samozřejmě jsme zkoušeli odvrátit pozornost pamlskama hračkami ale nic nefungovalo měl strach a zvracel celou cestu minimálně 8-9 krát bylo mi ho strašně líto. Po druhé jsme ho vezli autem k veterináři vždy jsme chodili pěšky ale tentokrát jsme museli k veterináři 10 km tak jsme ho vzali autem zvracel a měl strach bylo mu už 6 měsíců od té doby když s ním chceme jet na výlet aby nebyl sám doma tak ho nemůžeme dostat do auta vždy si lehne a nejde s ním hnout nějaká rada jak ho zvykat a něco proti zvracení protože zvrací i když mu před cestou nedáme najist . Slyšela jsem že pomáhá nějaký prášek proti nevolnostem z jízdy pomůže to? Nebo máte nějakou svojí vychytávku?*

keriton: *Nejdřív by pomohlo začít používat interpunkci, aby se ten text dal přečíst.*

hubicka123: *A omlouvám se jedné paní , že tam nemám interpunkci :D Jsem nevěděla ,že se musí dodržovat i na webových stránkách :D Já vždy vše v klidu přečtu aniž by tam byly čárky :D*

boikana: *A tak jistě že nemusí. Akorát že číst takový text, navíc bez odstavců a delší, je dost utrpení. Přitom aspoň to rozdělit na pár odstavců a jednotlivé věty už by čitelnost výrazně zlepšilo. A pak taky... přece jen i podle psaného textu si leckdo udělá názor o druhém... já osobně bych tedy nechtěla působit svým psaným projevem jako puberťák, ale to je každého věc ;)*

impact: *Pro mě je třeba souvislá xřádková litanie bez interpunkce důvod, proč dotaz prostě přejít a ignorovat.*⁷³

Další příklad pochází ze soukromého chatu dvou komunikantů. Oba mluvčí cítí potřebu oddělovat věty čárkami. Pokud je na jednom řádku více větných celků, první celek je ukončen tečkou (*Můžeš.*), druhý (poslední) však ne. Mluvčí B raději napíše další větu na další řádek (vytvoří novou repliku), než aby ukončoval předchozí větu tečkou, nebo věty vůbec neoddělil.

A: *mám jí zkusti pro zajímavost , zda má představu krycího psa ?*

B: *Můžeš. Ale je možné, že je ta fena CEA affected*

B: *Nejlíp může být carrier*

A: *koukala jsem ,že tam nemá uvedený žádné testy :(*

B: *Máma je affected a tata netestovany*

B: *Někteří sourozenci affected*

6.5.2 Odchyly od pravidelné větné stavby

Odchyly od pravidelné větné stavby dělíme na motivované a nemotivované. Motivované odchyly slouží jako záměrné stylistické ozvláštňení textu, na rozdíl od toho nemotivované odchyly jsou syntaktickými nedostatky. Do první kategorie patří uvolněná větná vazba, oslovení, přitakací částice, citoslovce, elipsa, apoziopeze, inverzní slovosled, do druhé pak anakolut, zeugma, kontaminace a atrakce.

Typickým pro internetovou komunikaci majitelů psů je jev, který můžeme nazvat **uvolněnou větnou vazbou**. Souvětí s uvolněnou vazbou se vyznačuje větším počtem vět, nadbytkem spojovacích výrazů a několika dějovými jádry.⁷⁴ Takové souvětí není nesprávné, pouze stylově nižší. Tento jev je rysem pronikání mluvenosti do psaného modu jazyka.

Ale určitě bych se vyhnula obloukem těm, kde to berou tak laxně, že Vám v podstatě řekli, že to nemáte řešit, i když se dva dny nevyprázdnil...

Do pravidelné větné stavby nepatří **oslovení**. Není větným členem a odděluje se čárkou. V průběhu analýzy jsme se setkali s oslovenými umístěnými zejména na začátku výpovědi.

⁷³ Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/psi/diskuse/detail/3673589/strach-z-auta>.

⁷⁴ BEČKA, Josef. *Těsné a volné vazby větné*. In: Naše řeč, ročník 19 (1935), číslo 4, s. 97-107.

Mile dámy :), az zase budete rešit, jak přemluvit svou drahou polovicku, aby ji nevadilo, ze psa krmíte masem :P.

Zerowaste pejškari, chtěla bych se s vama podělit o moji radost v našem psím bezobaláci.

Tak vazeni koliari a koliaci, zitra se chysta velky slet koliaku jak u kamaradu na morave, tak tady v cechach.

Podobně jako oslovení jsou na tom **přítakací částice** a **citoslovce**, které také nepatří mezi větné členy (pokud nenahrazují predikát). Rovněž by se měly oddělovat čárkou, někteří mluvčí však čárky vynechávají.

hm, presne tak to funguje :D (přítakací částice)

jojo osina je venku to je hlavní. (přítakací částice)

Jůůů, tak to můžeme udělat Chřibskou vychajdu. (citoslovce)

Paničko už to nefot' šup dej to sem ať to můžu zblajznout. (citoslovce)

„**Elipsa/výpustka** je nevyjádření částí věty, které jsou podle modelové struktury částmi konstrukce dané věty a které by bylo možno doplnit, neboť se vyrozumívají z kontextu nebo ze situace.“⁷⁵ Elipsa je typická zejména pro mluvený projev, jejím účelem je časová úspora. Objevuje se i v internetové komunikaci majitelů psů, opět se jedná o mísení psanosti s mluveností. V ukázkách doplňujeme pro lepší porozumění nevyjádřené části věty tučným písmem v závorce.

*Jestli chceš (**postroj**) do tahu na běhání, mám (**ho**) doma, můžeš vyzkoušet :)*

*moje mamka by si chtěla poridit kolii (fenu) tak jsem ji upovidala na PP, ale mamka říká ze by ji pak chtěla vykastrovat,... Ja jsem castecne pro (**kastraci**)*

*Naivně jsme si mysleli, jak ho to utahá, a ani omylem... :D (**ho to neutahalo**)*

*sorry, to se nedá (**číst**), takové "žvásty".*

Dále jsme zaznamenali výskyt **apoziopeze** (přerušené a neukončené výpovědi). Jde taktéž o charakteristický rys mluveného modu jazyka. „Apoziopeze je speciálním druhem elipsy (tzv. fatická elipsa); na rozdíl od „pravé“ elipsy nelze z materiálu věty a/nebo na základě kontextu a znalostí světa nedopovězenou část rekonstruovat.“⁷⁶ V psaném textu se apoziopeze vyjadřuje

75 ČECHOVÁ, Marie. *Čeština - řeč a jazyk*. 2., přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000. Jazykověda (Institut sociálních vztahů). ISBN 80-85866-57-9. S. 279.

76 KARLÍK, Petr. *Apoziopeze*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*, 2017. Dostupné také z: <https://www.czechency.org/slovník/APOZIOPEZE>.

třemi tečkami, za nimiž by měla následovat mezera, ta však v mnoha replikách chybí. Apoziopeze se v analyzovaných příspěvcích objevovala velice často, můžeme mluvit až o jejím nadužívání.

No...naši psi na nás také nikdy neleželi...naštěstí :P

Moje fena by se po mě taky nejradši furt válela...ale s její váhou 50+ mám občas problémy s dýcháním ;)

Je to smutné, ale je to tak...

...co budu povídat vyskočilo a několikrát...takže kompletní úklid koupelny následoval...

Ahoj lidi, není to o barfu, ale jste tu všichni pejskaři... mám podezření, že nám pes spolkl kámen.

Dalším často se vyskytujícím jevem je **inverzní slovosled**. V tomto případě se nejedná o záměrně užitou básnickou figuru, ale spíše o nedostatek, pramenící z nepřipravenosti a spontánnosti komunikace. Slovosled je v českém jazyce sice variabilní a jeho inverze většinou nese určitý význam, řazení slov ve větě by však nemělo působit nelogicky, jako tomu bylo v některých případech.

*Jo, člověk k tomu dospěje, **nemá to cenu většinou no***

Tahat ji budu nechávat jen když to bude mírně z kopce aby dávala jakýsi "boost" jinak ne.

Musí to být mazec fakt.

Ale jestli potom, když to bude v kruhu jeste...

Skutečných chyb ve větné stavbě jsme kupodivu příliš mnoho neobjevili. K **anakolutům** (vyšinutím z větné stavby) pravděpodobně dochází hlavně v mluvené řeči, kdy mluvčí nemá dostatek času na rozmyšlení struktury výpovědi. V analyzovaných příspěvcích komunikanti v tomto ohledu příliš nechybovali. Nalezli jsme několik příkladů **kontaminace** (směšování vazeb) a **atrakce** (skladební spodoby), viz vybrané ukázky níže.

Max u psů, co maj tendence hubnout a čeká je několik dnů opravdu zvýšeného výkonu, tak jim dam víc... (anakolut)

*Máte ale 10kg drobka, takže bych to **viděla spíše na to, začít na rovině** nebo do hodně mírného kopečka a počítat s tím, že mu budete pomáhat. (kontaminace)*

*uvažuju **o tom si koupit** borderku (kontaminace)*

K tomu mají dva fr.buly, prý s docela komplikovaným zažíváním (hlavně prý hrozně hltají),

ale čtu tady, že spouště lidem barf pomohl. (atrakce)

spoustu rodokmenů je na sebe příbuzných, spoustu! (atrakce)

6.5.3 Chyby ve shodě podmětu s přísudkem

Zabýváme-li se syntaxí internetové komunikace majitelů psů, je třeba ještě zmínit chyby ve shodě podmětu s přísudkem. „Shoda přísudku s podmětem nezahrnuje pouze shodu slovesných tvarů v přísudku. Tvarově se musí shodovat nejen přičestí činná, přičestí trpná a tvary přídavných jmen v přísudku, ale i jména v pozici přívlastků a jmenné tvary v doplňku.“⁷⁷ Chyby ve shodě podmětu s přísudkem jsou pravděpodobně způsobeny buď omezenou znalostí pravidel pravopisu nebo nepozorností komunikantů.

*Mému krasavci dnes **přišli** testy DNA :-)*

***Jsou** to opravdu krásné štěňátka.*

*Tak jsme **byly** opět pošpiněni s Arésem od souseda, který o nás udělal video... (podmět my)*

*tak to mi připomnělo mého syna.. všechny **děti spali** jen můj syn spát nepotřeboval..*

***byli** mi doporučeny ale hrozná fenka je snědla ale bobky katasrtofa (podmět granule)*

⁷⁷ Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. *Internetová jazyková příručka*. [online]. Praha: Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, 2008–2020 [cit. 15. 6. 2020]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/>.

7 Závěr

Cílem této práce bylo provést jazykovou analýzu vybraných internetových diskuzí a chatové komunikace majitelů psů a popsat specifika, jimiž se internetová komunikace majitelů psů vyznačuje. Pro potřeby analýzy jsme nejdříve v teoretické části práce vymezili charakteristické rysy internetové komunikace, věnovali jsme se také diferenciaci a stratifikaci českého jazyka. V praktické části jsme přistoupili k samotné analýze shromážděného textového materiálu. Popsali jsme objektivní i subjektivní slohotvorné činitele a poté jsme se věnovali jazyku analyzovaných textů z hlediska jednotlivých jazykových rovin (grafické a fonetické, lexikální, morfologické a syntaktické). Jsme si vědomi skutečnosti, že vzhledem k omezenému rozsahu bakalářské práce nemohly být popsány naprosto všechny jazykové jevy nacházející se v analyzovaných textech, myslíme si však, že se nám podařilo zachytit ty nejpodstatnější a vytvořit tak poměrně celistvý obraz jazykové stránky internetové komunikace majitelů psů.

Závěrem se pokusíme stručně shrnout poznatky, k nimž jsme v průběhu analýzy dospěli. Internetová komunikace majitelů psů náleží k prostěsdělovacímu stylu a nese nejčastěji funkci prostě sdělnou, dále expresivní a fatickou. Uplatňují se v ní různé variety češtiny, typicky dochází k mísení spisovné a nespisovné vrstvy jazyka. Spisovnost je podporována psanou formou komunikátů; spontánnost a neformálnost komunikace však přispívají k pronikání nespisovných prvků (zejména z obecné češtiny). Časté jsou překlepy a pravopisné chyby. Způsob vyjadřování na internetu můžeme označit za „psanou mluvenost“, neboť navzdory psané realizaci odráží mnoho prvků mluveného jazyka. Nepřítomnost neverbálních prostředků v internetové komunikaci mluvčí nahrazují prostředky grafickými, mezi takové patří emotikony, zmnožení znaků či psaní textu velkými písmeny. Charakteristická je snaha o časovou úsporu, která je realizována prostřednictvím zkratk, absence velkých písmen, diakritiky a interpunkce. Slovní zásobu tvoří velké množství slangových výrazů, souvisejících se zájmovým zaměřením komunikantů na kynologii. Hojně jsou přejímky z anglického jazyka, univerbizáty a další zkrácená slova. Komunikaci také, vzhledem k jejímu uvolněnému charakteru, prostupuje značná expresivita, ať už jde o zdrobněliny, nebo naopak slova zveličelá, zhrubělá či vulgární. Uvolněnost komunikace se projevuje i v syntaktické rovině, zejména uvolněnou větnou stavbou, inverzním slovosledem a některými stavebními nedostatky. Nakonec nesmíme opomenout zmínit, že výběr jazykových prostředků vždy závisí na osobnosti mluvčího, na jeho jazykových zvyklostech a preferencích, jakož i na adresátovi, jemuž text přizpůsobuje.

Seznam použitých informačních zdrojů

Odborné publikace

- AŠKOVÁ, Tereza. *Komunikace maminek na internetu*. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra slovanských jazyků a literatur, Oddělení českého jazyka a literatury. České Budějovice: 2015.
- BEČKA, Josef. *Těsné a volné vazby větné*. In: *Naše řeč*, ročník 19 (1935), číslo 4, s. 97-107.
- BRŮNOVÁ, Kateřina. *Jazyková analýza vybraných internetových diskuzí*. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka. Praha: 2012.
- BURTON, Graeme, JIRÁK, Jan: *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister & Principal, 2001. ISBN 80-85947-67-6.
- ČECHOVÁ, Marie. *Čeština - řeč a jazyk*. 2., přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000. Jazykověda (Institut sociálních vztahů). ISBN 80-85866-57-9.
- ČECHOVÁ, Marie a kol.. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. ISBN 80-86642-00-3.
- ČECHOVÁ, Marie, KRČMOVÁ, Marie, MINÁŘOVÁ, Eva. *Současná stylistika*. Praha: NLN, 2008. ISBN 978-80-7106-961-4.
- ČMEJRKOVÁ, Světla. *Bychom, nebo bysme?* In: *Naše řeč*, ročník 88 (2005), číslo 1, s. 18-36.
- ČMEJRKOVÁ, Světla. *Čeština, jak ji znáte i neznáte*. Praha: Academia, 1996. ISBN 80-200-0589-7.
- ČMEJRKOVÁ, Světla. *Čeština v síti: Psanost či mluvenost? (O stylu e-mailového dialogu)*. In: *Naše řeč*, ročník 80 (1997), číslo 5, s. 225-247.
- ČMEJRKOVÁ, Světla; HOFFMANNOVÁ, Jana. *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. Praha: Academia, 2011. ISBN 978-80-200-1970-7.
- HAUSENBLAS, Karel. *Učební styl v soustavě stylů funkčních*. In: *Naše řeč*, ročník 55 (1972), číslo 2-3, s. 150-158.
- HOFFMANNOVÁ, Jana. *Jakou cestou se ubírat ke stylistice dialogů a mluvených projevů?* In: *Stylistika v kontextu historie a současnosti*. Brno: Masarykova univerzita 2013, s. 103-113.
- HOFFMANNOVÁ, Jana. *Konverzace*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*, 2017. Dostupné také z: <https://www.czechency.org/slovník/KONVERZACE>.

- HOFFMANNOVÁ, J. a kol.: Stylistika mluvené a psané češtiny. Praha: Academia, 2016. ISBN 978-80-200-2566-1.
- HRMOVÁ, Veronika. *Slang v současné češtině: slovník kynologického slangu*. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, Katedra bohemistiky. Olomouc: 2015.
- CHLOUPEK, Jan, KRČMOVÁ, Marie. *Národní jazyk*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny, 2017. Dostupné také z: https://www.czechency.org/slovník/NÁRODNÍ_JAZYK.
- JANDOVÁ, Eva a kol.. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2.
- JANDOVÁ, Eva. *Konverzace na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2007. ISBN 80-7368-254-0.
- JANOVEC, Ladislav. *Iniciační repliky v komunikaci na Facebooku*. In: K. Dudová (ed.), Varia XXII. Zborník plných príspevkov z XXII. kolokvia mladých jazykovedcov (Nitra 5.-7. 12. 2012). Nitra: Katedra slovenského jazyka Filozofickej fakulty UKF v Nitre - Slovenská jazykovedná spoločnosť pri JÚLŠ SAV, 2014, s. 153-161.
- JANOVEC, Ladislav. *Rysy obecné češtiny v komunikaci na Facebooku*. In: M. Mladenova - R. Železarova (eds.), Slavjanskijte jezici otblizo. Sofia: Univerzitetsko izdatelstvo "Sv. Kliment Ochridski", 2013, s. 380-391.
- JEDLIČKA, Alois. *Spisovný jazyk v současné komunikaci*. 2. vyd. Praha: Universita Karlova, 1978.
- KARLÍK, Petr. *Apoziopeze*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny, 2017. Dostupné také z: <https://www.czechency.org/slovník/APOZIOPEZE>
- KARLÍK, Petr, NEKULA, Marek, PLESKALOVÁ, Jana a kol.. *Nový encyklopedický slovník češtiny*. Nakladatelství Lidové noviny, 2017. ISBN: 978-80-7422-480-5.
- KARLÍK, Petr, NEKULA, Marek, RUSÍNOVÁ, Zdenka, GREPL, Miroslav. *Příruční mluvnice češtiny*. Vyd. 2., opr. [i.e. 4. vyd.]. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012. ISBN 978-80-7106-624-8.
- KOMRSKOVÁ, Zuzana. *Komunikace prostřednictvím emotikonů*. In: Vícejazyčnost: Český, polský a německý jazyk, literatura a kultura v komparaci. Příspěvky z 10. mezinárodní studentské konference interFaces. Praha, FF UK 2016.
- KORCOVÁ, Kateřina. *Kultura emoji*. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta filozofická, Katedra filozofie. Plzeň, 2018.

- NEKULA, Marek. *Funkce jazyka*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny, 2017. Dostupné také z: https://www.czechency.org/slovník/FUNKCE_JAZYKA .
- PAULÍK, Karel. *Psychologické základy lidské komunikace*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2007.
- RYBKA, Michal a MALÝ, Ondřej. *Jak komunikovat elektronicky*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0208-8.
- SCHNEIDEROVÁ, Soňa. *Analýza diskurzu a mediální text*. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2884-4.
- SVOBODOVÁ, Diana. *Slovní zásoba na WWW chatu*. In: JANDOVÁ, Eva a kol.. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-253-2.
- ŠTÍCHA, František. *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Praha: Academia, 2013. ISBN 978-80-200-2205-9. S. 25.
- VYBÍRAL, Zbyněk. *Psychologie komunikace*. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-387-1.

Internetové zdroje

- *Co je Unicode?* Unicode [online]. 7. 8. 2008 [cit. 24. 4. 2020] Dostupné z: <https://www.unicode.org/standard/translations/czech.html>.
- DÜRSCHEID, Christa. 2005. *Medien, Kommunikationsformen, kommunikative Gattungen. Linguistik online* [online]. Nr. 22, 1/05 [cit. 6. 3. 2020]. Dostupné z: <https://bop.unibe.ch/linguistik-online/article/view/752/1283>.
- KOMRSKOVÁ, Zuzana. *Emotikony a lingvistika* [online]. 2014 [cit. 24. 4. 2020]. Dostupné z: http://lingvistikapraha.ff.cuni.cz/sbornik/2014/Komrskova_LP2014.pdf.
- LUKÁŠKOVÁ, Markéta. *Diskuzní servery: Skanzen internetu a výrobní božích fórů*. In: Reflex [online]. 3. 2. 2013 [cit. 6. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/49400/diskuzni-servery-skanzen-internetu-a-vyrobn-bozich-foru.html>.
- MICHL, Petr. *Infografika: Sociální síť v Česku v roce 2019*. In: Focus Agency [online]. 8. 11. 2019 [cit. 15. 6. 2020]. Dostupné z: https://www.focus-age.cz/m-journal/aktuality/infografika-socialni-site-v-cesku-v-roce-2019_s288x14828.html.
- *O nás*. In: Ifauna [online]. [cit. 4.3.2020]. Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/o-nas>.
- PETERKA, Jiří. *Netiquette*. In: Media Server, seriál Elektronický slovník [online].

5. 5. 1997 [cit. 2. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.earchiv.cz/axxxk160/a705k164.php3>.
- SATRAPA, Pavel. *Netiketa*. In: LUPA: server o českém internetu [online]. 31. 3. 2005 [cit. 2. 4. 2020]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/netiketa/>.
 - VACEK, Jaroslav. *Nelátkové závislosti. Behaviorální závislosti* [online]. Centrum adiktologie, PK 1. LF UK v Praze a VFN v Praze. [cit. 19. 2. 2020] Dostupné z: <https://www.adiktologie.cz/file/407/behavioralni-zavislosti.pdf>.
 - VÁCLAVÍK, Lukáš. *Smajlík, emotikon, emoji a kaomoi. Jaký je mezi nimi rozdíl?* Cnews [online]. 24. 10. 2016 [cit. 25. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.cnews.cz/smajlik-emotikon-emoji-a-kaomoi-jaky-je-mezi-nimi-rozdil/>.
 - Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. *Internetová jazyková příručka*. [online]. Praha: Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, 2008–2020 [cit. 15. 6. 2020]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/>.

Seznam příloh

Ukázka 1 – Diskuze na Facebooku

Ukázka 2 – Diskuze na Facebooku

Ukázka 3 – Diskuze na Facebooku

Ukázka 4 – Chat na Facebooku

Ukázka 5 – Diskuze na Ifauně

Ukázka 6 – Diskuze na Ifauně

Ukázka 7 – Diskuze na Ifauně

Ukázka 1 – Diskuze na Facebooku

A: Zdravím. Mám dotaz. Naše fenka momentálně hárá. Když s ní jdu na procházku, tak je to jenom strach jestli nepotkáme nějakého na volno běhacího psa. Jelikož v našem okolí jsou lidé nezodpovědní a vůbec jim nevadí, že jim po sídlišti běhá pes. Co děláte vy? Jak řešíte situaci, když vaše fenka hárá a vy potkáte psa, který je na volno, sám a dolezá za váma (respektive za fenkou). Já jsem jí včera celou cestu domů nesla a mamka odháněla psa. Po cestě jsme potkaly jeho majitelku, která se tomu smála a omluvila se. A bohužel už minule když hárala, tak ten samý pes + ještě jeden se vždy objevili u našeho domu. Majitelky jsme o tom informovaly několikrát, ale je to furt stejný. Naštěstí jsou to psi pod kolena, takže sheltinku vezmu do náručí, ale kdybych potkala nějakýho většího psa, tak jsem v háji. A zrovna před pár dny pánovi utekl retrívr, takže mamina hned šla domu, protože se bála.

B: nastesti mam cuby, co jsou protivny jak nudle i kdyz haraji a chodim do poli, kde drzim oci i na zadku, abych videla vsechno driv jak ony. Ve meste to ovsem musi bejt peklo (ted mi haraj obe zaraz)

A: Na pole už radši ani nechodíme, když háráme, tam právě jsou vždy velcí psi, i když s pány, ale stejně si myslím, že by je neodvolali?

C: Sveho selticnika od haravek odvolavam/vykazuju, pokud vim, ze fena hara, protoze ho mam behem pobytu venku porad na ocich. Ale obcas mame podobny problem u harajici akity - mali psi nevadi, ty si srovna sama, ale obcas se takto odkud pririti nejaky velky krizenec nebo nemecky ovcak a ti jsou dost otravni, takže ty pak capnem za obojek a normalne od feny odtahneme, pripadne ho serveme a odhodime, kdyz ma fakt zatemneno. Ale chapu, ze jestli mate jenom selticku, nejste na manipulaci s velkými psy zvykle a mate z nich obavy.

A: Nám se minulý rok stalo, že jsme byly u babi a tam právě od sousedů zdrhl německý ovčák a dobýval se nam do bytu, div nezničil dveře.

D: Bydlím na sídlišti a problém s tím nemivame. Většinou když majiteli řeknu, že fena hara, hned si jde pro svého psa a odvede ho. Navolno tu psi obvykle nelitaji.....

A: Tak u nas je to pravý opak.. My většinou ani nemáme šanci to majiteli říct, když běhá pes sám. Ale dvoum majitelkam jsme to oznámily, ale moc si to k srdci nevzaly.

D:v tom případě bývám dost nekompromisní pokud je tam pes sám a navolno, klacku máme v lese dost..... A uvažuju i o pepraku.....

E: chudák pes, on za pudy nemůže. Raději dohledejte majitele...

D: sorry, ale na to nemám v sídlišti opravdu čas se pít po tom, kdo si nedává pozor na svého psa.....

E: tak bacha na vítr ať to neodnese i vaše fena, vy, okolní lidi, děti... zas jako jednodušší fenu čapnout a jít domu než to řešit takto.

D:ještě žádný peprak nemám, tak klid..... Ona i harava fena se musí venčit..... Ikdyž to majitelům psů přijde divné a nezodpovědné.....

E: taky mam fenu ;) ale s peprákem bych teda na chudáka psa nešla. Určitě vás nesledují na každém kroku, že ;) Chtělo by to ohleduplnost ze strany majitelů psů, ale i fen. Však je to jednou dvakrát za rok :)

D: to by mě zajímalo, jak mám být víc ohleduplna než že ji mám na vodítku a obejdu několikrát za den blok ...?????

D:a taky jsem psala, že u nás volné pobíhající psy máme minimálně.... Takže jsem to dosud řešit nemusela. Mám feny 15 let....

Ukázka 2 – Diskuze na Facebooku

A: Ahoj tati, píšeme Ti od maminky z břiška, je to tu prima, teplíčko, bazén, takovýma hadičkama nás krmí do břiška a my rosteme. Je to pěkná dřina, musíme to stihnout rychle, protože už za měsíc bude velké stěhování na svět!!!! Tlapky a pusinky nosálci

B: Ten matroš, který jste si dala musel být kvalitní ? sorry, to se nedá, takové "žvásty". Proč vůbec lidi dělaj to, že jejich pes mluví a něco sděluje? ?? Jinak teda gratuluji a držím pěsti na bezproblémový porod a zdravá štěňátka, která pak budou dělat radost všem.

A: I Vám hezký den paní „B“, občas neuškodí se nad některé věci povznést. Pokud se Vám náš příspěvek nelíbí, tak ho pro příště jenom přejděte bez nějakého nevhodného komentování a napadání.

C: Proč to lidi dělají? Protože to je vtipný a vykouzlí úsměv na tváři, někomu se může i zlepšit nálada...není to pro nikoho urážlivé

D: Vážená a milá paní...bez ohledu na to, jak moc cáklé vám to připadá, můj pes taky mluví, ó já ten toho nakecá...<3 pokud to ze mě dělá blázna...hrdě se postavím do řad dalších bláznů, kterým podobné milé příspěvky vykouzlí úsměv na tváři. A přeji vám krásný den, protože ho evidentně potřebujete ;-) <3

B: prosím mě nevažte a milá taky nejsem. Já mám pěkný den, nemějte péči. Och to byste se dámy divily kolika lidem to připadá blbé, jenom vám se stejným defektem to přijde milé a dokonce roztomilé. Ale popravdě ty hadičky jsou dost morbidní. Jasně matky taky mluví o dětech v množném čísle, to jsme se krásně vy... Dítěti i psovi je to úplně jedno. Raději se zajímat co tady táhnou v rodokmenu než tady takhle tvořit patos.

E: made my day!

F: máš naprostou pravdu! Potom co jsem o víkendu potkala ohromně milý pár co mají KK - 6let, epinu, ráno/večer léky, záchvaty, fenka bez energie... Viděla jsem jak pána upřímně bolí pohled na mé veselé kluky. Chovatelka je informována, ale že by ta informace byla v databázi?? Chovatelství nemá být o tom mít jen mít roztomilá štěňátka a mít z toho radost, ale zjišťovat si informace a kriticky se dívat na vlastní zvíře, zda má být v chovu či ne....ale to už je jiná.

D: a jak tohle souvisí s příspěvkem?

E: všechno souvisí se vším...spoustu rodokmenů je na sebe příbuzných, spoustu! Můj starší pes má třeba otce s epinou, on je "díkybohu" zdravý, ale s touhle informací je třeba pracovat - nebo lépe řečeno chovatel by měl...bez informací budeme všichni stát na místě. Já jako člověk, který není chovatel, to vlastně nemusím řešit...ale ten pohled pána a skoro slzy v očích, oni udělali co mohli - koupili si štěně s PP a důvěřovali chovateli.

B: Milá paní „D“, v rodokmenu těchto očekávaných štěňat je epilepsie 4x!!! do 5.generace. Takže psát tady sračky řuťu ňuňu jsou pro mě jaksi k zblití pardon. Tohle si ničím neobhájí ani jedna strana. Proto studovat rodokmeny a vědět, co plodím.

(...)

A: Jsem ráda, že jsem naším příspěvkem pár lidem zpříjemnila den. Někoho neuvěřitelně rozběsnila. Nikdy nebudeme všichni stejní a to je, zvlášť v některých "případech" moc DOBŘE!! Určitě máme všichni i jiné starosti a povinnosti, než si tady psát vzkazy na vysoké úrovni. Mějte se všichni hezky a ať vám vaši pejsánci dělají samou radost

Ukázka 3 – Diskuze na Facebooku

A: My zrovna dneska řešili vidle ? Jinak na čem zrovna pracujeme je lov, loví všechno co utíká nebo se rychle pohybuje, auta a kola už jsme odbourali,aspoň doufám. Teď ještě srnky a ostatní zvěř, někdy se odvolání povede někdy ještě ne ? ale moc dobře ví, že to nesmí ?

B: moje třeba žere hovna :D gurmán raději psí, ty srnčí by mi ani tak nevadily :D a taky velice dobře ví, že nesmí, ale ta touha ochutnat je asi silnější :D

A: Tak ho..a jsou samostatná kategorie :D Taky papáme, nejraději máme kočičí a lidská, od pejsků ne,to dělá fajnofku

C: Taky taky... Ale spíš ta mladší, ta starší asi už zjistila že jsou lepší věci k žrádlu ?

D: Tak to jsem si říkala, že asi KK ho... nežerou.... Náš za celý svůj život "ochutnal" asi jen 2. A přitom kolem hodně jeho kamarádů, s kterými chodíme venčit, je hodně žere. Tak jsem si říkala, že by KK byla aristokrat ;-). A ejhle, je to prostě "od kusu"... :-))))). Zvláštní je, že ani náš brabantík nic

nežere - o něm jsem trošku pochybovala, je to takový malý "prasátko"... ;-).

B: Naší je 7 a s věkem se to nezlepilo, spíš to dělá víc mazaně a stejně když řvu fuj tak to stihne zhltnout, abych ji to náhodou nesebrala asi :D sheltie si to zase rády nosí jak přívěsek na krku, někdy je to opravdu chutovka. Ale není to tak, že by je vyhledávaly, ale když se po cestě nachodí tak přeci ho tam nenechám :D

E: Tak to naše obě holky se za celý život hovca ani nedotkly! Nepocítám tedy konskou koblihu ;)

Ukázka 4 – Chat na Facebooku

A: Ja spíš momentálně nechapu hitparádu (*jméno psa*)

B: Nelíbí se ti?

A: Ne

A: Viděla jsem ho v realu

B: On má pěknou fotku, tak asi proto :D

A: Ty zadní nohy jsou silné

A: A stekal v kruhu což mě stvalo :D

A: Jo ale on má fakt silně úzkej postoj zadních

B: Úzkej? Nebo kravskéj? Já jsem si ho nikdy neprohlížela, přiznám se :D

A: Úzkej

A: Fajť na ty nohy strašně blízko u sebe

A: Fakt*

A: Nevím, tady jsem ho viděla jen jednou

A: A hlavně už jsem strašně dlouho nebyla na výstavě, takže v těch nových mladých psech už nemám přehled

A: Jen mě překvapilo, že jsou na něm plánovány rovnou 2 vrhy

A: Přitom výstavní úspěchy zatím žádné nemá

A: Nebo možná jen nejsou doplněny v databázi

B: Ale tak zatím dva vrhy nejsou tolik, předtím ještě nekryl ;) Prostě je to nová krev, lidem je asi jedno, jak ten pes vypadá :D

Ukázka 5 – Diskuze na Ifauně

Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/psi/diskuse/detail/3570752/jorksirek-jeste-poroste>.

Berušák: Dobrý den, máme 7 měsíců starého jorkšírka, připadá mi na jorkšíra dost dlouhý a

vysoký,nevím jak dlouho ještě poroste? Na váze stojí asi měsíc,máme ho bez PP ,už teď vím že podruhé jediné s PP,zdá se mi s něčím křížený,rodiče jsme viděli ale kdo ví jestli to byli rodiče
bodlinka: běžný jork, ten větší. co jinýho jste chtěla?

rájka999: Sama jste to trefila, bohužel, tohle není jork ani náhodou, to víte, není všechno zlato, co se třpytí. Příště, pokud opravdu budete chtít plemeno, tak jediné s rodokmenem.

Berušák: To už taky vím,no snad alespoň už neporoste

GAELLE: tak máme další fotku a další "výhodný" nákup pravého čistokrevného psa jehož rodiče zadavatelé dokonce viděli a nebyli jen na fotce jako u minulého "stafbulíka" a další překvapeníkdy už to ty lidi konečně pochopí? NEKUPUJTE PSY BEZ PP !!! kdo chce vořecha ať jde vybrat do útulku a ještě udělá dobrý skutek

Markéta80: kdo ví s čím to je ale v 7m je ještě štěně takže ještě poroste do délky a výšky určitě. Proč když někdo chce určité plemeno nekoupí určité plemeno?

Ukázka 6 – Diskuze na Ifauně

Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/psi/diskuse/detail/3672731/rozdil-v-pribirani-u-stenatek>.

Zzaira: Dobry den, mame 5 stenatek dnes je jim tyden. Bohuzel jejich vahu sleduji az od 4. dne. Fena rodila akutnim cisarem a nevim zda je po porodu na veterine z vazili. Ale k problemu 3 stenatka jsou obrici s vahou dnes 362,382 a 402gr, dve jsou drobnejsi, dnesni vaha 293 a 278gr. Ten nejmensi mi v prumeru pribira jen kolem 10gr denne. Myslite, ze bych ho mela treba vice priklatat? V utery jdeme na stehy, tak budu konzultovat na vet. Dekuji za rady

bodlinka: pokud přibírá, nezáleží až tak na tom, kolik. štěňata přibírají nějaká procenta své předcházející hmotnosti, takže u malých štěňat je přírůstek v absolutních číslech přirozeně taky menší. prostě žaludek a tělo má nějakou maximální kapacitu k růstu. větší rostou hodně a jsou ještě větší, menší rostou méně a postupně ztrácí

orionka: Je vyloučené, že mají štěňátka dva otce?

lupus4: normál štěně do 7 - 8 dnů zdvojnásobí svoji porodní váhu

Zzaira: Dva otci jsou vyloučeni, ale byla připouštěna dvakrát ? jak jsem psala porodní váhu bohužel nevím.

verun: U psů nevím jak to je , ale u prasnic je rozdíl v mléčnosti struků(už nevím, které dávají víc a které míň, to bych si cucala z prstu, jestli ty vepředu nebo ty vzadu..)

Inspektor Pišišvor: U fen je to stejné, a zadní jsou víc mléčné. Nicméně 5 štěňata se v klidu nažere do sytosti - pořád na každé štěně vychází 2 struky.

Ukázka 7 – Diskuze na Ifauně

Dostupné z: <https://www.ifauna.cz/psi/diskuse/detail/3668158/kolobezka-se-psem>.

Denisa07: Čaute, mám 10 měsíční štěně křížence, 10 kg. Začínám s ní jezdit na koloběžce. Nějak základně už zvládá běžet vedle ní. Jen by mě zajímalo kolik takového psa můžu nechat ubehnout abych ho nějak nepřetížila? Není to žádná Čivavka, je samý sval, energie má na rozdávání. Máte s tím někdo zkušenost?

marcelaamax: V 10ti měsících jsem cubinu už na chvíli i zaprahovala - ale to fakt jen na pár metrů, aby si zvykala. Jinak s námi jezdila na volno (druhý dospělý pes v tahu) a brala jsem ji jen na kratší vyjížděky a dělali jsme pauzy (mohli to být tak 3 km, možná ani ne) . Pokud jsem chtěla jet se psem dál, víc km, nebo prostě v kuse jeho tempem, tak jsem fenu radši nechávala doma.

Denisa07: Díky, no, já tu svou sice nezaprahuji úmyslně, ale ta když vidí ptáčka, tak táhne jak o život. To je taky důvod, proč já ji nemůžu nechat běžet na volno, ale musí být na vodítku. Díky za rady

BruFen: Roční ohař, celodenní výlet po pamětihodnostech (pomalé tempo, časté zastávky), 30 km naprosto v pohodě. Naivně jsme si mysleli, jak ho to utahá, a ani omylem... Tady hodně záleží na plemeni, kondici, počasí, pokud je horko, je třeba přizpůsobit tempo, mít s sebou vodu, pokud v terénu nebudou studánky či vodoteče, pomalé tempo, častější zastávky... Vlk za den ujde 50 km, ale neběží v kuse a cvalem... Ale samozřejmě je potřeba dávkovat mu to po částech, trasy postupně prodlužovat.

lupus4: doufám, že má postroj a netahá za obojek...v tomhle věku je to navolno lepší trať jen po měkkém, beton, asfalt přecházejte krokem u nohy a v "tahu"jen cca do 1km, pak postupně lehce přidávat, je to 10 kg preck tak opatrně nad 15°C nezapřahat

Denisa07: Postroj má obyčejný, teď budeme pořizovat nějaký k tomu vhodnější. Právě teď jezdíme trasu kolem řeky, a zastávky děláme dost často, i aby se vykoupala a zchladila. Tahat ji budu nechávat jen když to bude mírně z kopce aby dávala jakýsi "boost" jinak ne. Jak říkáte, je to 10 kg preck. Díky za rady

simolu: Záleží, jak chcete s pejskem pak na koloběžce jezdit. Jestli chcete jen s koloběžkou venčit a nechat psa běhat vedle koloběžky na prověšeném vodítku nebo chcete aby byl pes v tahu v průběhu celé jízdy. Pokud plánujete tu druhou možnost a chcete, aby pejsek u koloběžky opravdu makal a tahal, tak se začíná naopak do mírného kopce na kratoučkých vzdálenost (bez odrážení), aby se pes naučil běhat v tahu. Máte ale 10kg drobka, takže bych to viděla spíše na to, začít na rovině nebo do hodně mírného kopečka a počítat s tím, že mu budete pomáhat. Zatím bych ale jezdila se psem na volno a zapřahat bych ho začala nejdříve v roce.

Denisa07: Já to vidím tak že ji do kopce tahat nenechám, jen po rovince. Ráda bych to dělala tak že většinu času poběží vedle a jen na nějaký povel, bude tahat. Ten povel bych ji dávala jen na té rovině a jen na chvílku.